

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 80 Din, za inozemstvo 100 D

SLOVENECE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po 2 D, 50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g. Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen pondeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Mera je polna.

Zatiranje in zapostavljanje narodnih manjšin je pojav, ki prav posebno odlikuje liberalno kapitalistično dobo Evrope. Je pojav propadanja kakor je nasprotno teženje po sporazumu med narodi znak obnavljanja ali vsaj poizkusa postaviti evropsko družbo na druge temelje. Kajti do odkritosrčnega spoznanja, da morajo vsi narodi uživati enake pravice, in da je razlikovanje med »narodno manjšino« in »gospodujočim večinskim ali državnim narodom in narodi« s krščanskega stališča sploh globoko nemoralno, je še daleč, (v Ameriki niti socialističen belokoži delavec črnca ne ponudi roke), do tozadevne poslednje prakse, zlasti v državnem življenju, pa še veliko delj. Vendar pa si ta misel počasi utira pot in med ravnanjem n. pr. Angležev z Indci danes in pred recimo samo 50 leti je vsekar ogromna razlika. Na vsak način pa se je nasilno raznarodovanje (ki se je še do včeraj smatralo kot nekaj neobhodnega in z nacionalnega in državnega stališča naravnost potrebnega; kot nekaka »dolžnost«) ustavilo pred najsvetejšim, pred domačim ognjiščem in cerkvenimi vrati. Izpodkopači jeziku naroda tla v družini in v narodnem svetišču se je poizkušalo na razne indirektno načine, naravnost pa ne, ker se je temu vendarle upiralo moralno čustvo.

Tega pa moderna fašistovska Italija ne pozna. Pod diktaturo g. Mussolinija, ki hoče svojo domovino in narod, kakor zatrjuje, tudi moralno preporoditi, je postala Italija torišče tako krutega zatiranja drugorodcev kakor nobena država na svetu. Medtem ko se povsod drugod po svetu začenja v tem oziru idejni preobrat in se kolikortoliko uveljavlja počasi tudi v praksi, se Italija poslužuje metod, ki pomenijo povrat naravnost v barbarstvo.

Nimamo namena teh metod zopet naštevati, saj so svetu že zadosti znane. V deželi, kjer se državljani od režima že samo zaradi svojega političnega mišljenja pošiljajo v smrt na liparske otoke, ne more človeka ničesar več iznenaditi. Vendar je treba posebej zabeležiti, da si sme fašizem lastiti tudi to žalostno slavo, da je šel do skrajnega in prenesel zdaj svoje metode naravnost pred božji oltar.

Mi čitamo te dni poročila o grozodejstvih, ki se uganjajo ne samo pred očmi, ampak s pomočjo kraljevih oblastev nad našim narodom v Istri. Nek zločinski tip iz domačih odpadnikov, učitelj, aranžira pohod na cerkev, se gerira v njej kot gospodar, zasede kor, postavi straže k oltarju, zapoveduje otrokom italijansko peti, grozi duhovniku in vernikom, ukaže slednje pretepati, zapoveduje, v katerem jeziku naj se pridiguje in opravljajo molitve, mobilizira v ta namen kraljeve karabinjere, razganja cerkvene pevce, odreja hišne preiskave itd., itd. Duhovnik se mora iz svoje fare umakniti, sicer ni varen življenja, saj so mu enkrat že napravili zasedo.

Istrsko slovansko ljudstvo je najbolj potrpežljivo na svetu. Prenašalo je jarem brezsrčne gospode, ki mu je stoletja in stoletja pila kri, s čudovitim junaštvom molčečega in trpečega. Oče, budi volja tvoja, je bilo njega življenjsko geslo. Toda enega si njegovi brezčloveški gospodarji do sedaj niso upali resno dotekniti: njegovega jezika v cerkvi. Tam se je globoka duša tega naroda brez skrbi izživljala pred Bogom v milih zvokih svojega jezika. Se nobena vlada, kar jih je doživela Istra, se ni upala poseči v to svetišče, vlada g. Mussolinija pa se tudi tega ni ustrašila. Izprva tipaje, po ovinkih, lokavo, je zdaj, ko s temi metodami ni nič opravila, posegla po brutalnem nasilju tudi na tem polju in fašistovske tolpe v Istri so zdaj pripravljene vdirati tudi v cerkve, oskruniti božja svetišča in tam diktirati svojo voljo, kakor da je fašizem gospodar v Cerkvi, ne pa za to postavljene cerkvene oblasti, škofje in Sveti Oče v Rimu.

Mi čisto dobro vemo, da fašizem tudi v tem pogledu ne bo uklonil slovenskega naroda. Tu še prav posebno ne! Kdor je svojo zločinsko roko položil na njegove cerkve, ta bo dajal enkrat odgovor. Istrsko ljudstvo je radi zlodejstev v Krkavcih strahovito razburjeno. Mi samo tega ne vemo, da li g. šef italijanske vlade početje v črne srajce oblečenih banditov v Istri odobrava? Bil bi čas, da g. Mussolini nedvoumno odgovori na to vprašanje, ako je res njegov namen in volja kljub vsem nesporazumom in neobjasnenostim vzdržati z državo Srbov, Hrvatov in Slovencev prijateljsko sosedsko razmerje. Moral bi pomisliti, da so skvadrasti v Istri s svojim pohodom na naše cerkve zadeli naš narod na

najobčutljivejšem mestu in da za tak greh Jugoslavlani ne poznajo odpustanja. Mi tudi mislimo, da je kraljevska vlada SHS z nami enega mnenja. Zastopnika Svetega Očeta v Belgradu, kojega ljubezen do našega naroda in države je splošno znano, pa na tem mestu prosimo, naj poglavarju svete katoliške cer-

kve predoči obupni položaj istrskega ljudstva, ki ga domači izrodi in zločinci s pomočjo kraljevih italijanskih oblasti kruto žalijo v njegovih najsvetejših verskih čustvih in si predrzno prisvajajo v svetišču Gospodovem pravice, ki jih ima samo Cerkev in njeni od Svetega Očeta postavljeni poglavarji.

Ali ima Vukičević volivni mandat?

ZLIŽEVANJE MED PASIČEVCI IN RADIKALNIM CENTRUMOM: — KONFERENCE: UZUNOVIC-TRIFKOVIĆ-NINČIĆ.

Belgrad, 16. maja. (Izv.) Predsednik vlade Velja Vukičević se je zvečer vrnil v Belgrad iz Vrnjice, kjer je kralju poročal. Pričakuje se, da se bo jutri dopoldne gotovo zvedelo, kaj je opravil tekom svojega dvadnevne bivanja v Vrnjicah. V mnogih radikalnih krogih, ki niso za sedanjo vlado, se je zatrjevalo, da ni dobil volivnega mandata. Člani vlade so te vesti odločno zavračali in so naglašali, da se ti glasovi širijo v svrhu intrig, in sicer da jih širijo tisti, ki so z današnjo kombinacijo nezadovoljni. Nadalje so naglašali, da bo Vukičevićeva vlada izvedla volitve. Sploh so poslednje dni vladni krogi splošno prepričani, da bo ta vlada v najkrajšem času dobila mandat in da bo sama izvedla volitve.

Belgrad, 16. maja. (Izv.) Pri radikalih postaja položaj vedno bolj zapleten. Velji Vukičeviću mnogo očitajo, da še do danes ni spopolnil vlade in da je napram pasičevcem in pristašem Maksimovića in Uzunovića zelo rezerviran. Tekom današnjega dne je bilo iz radikalnega dela vlade čuti glasove, da bi se radikalni centrum imel približati današnji vladni kombinaciji s tem, da bi se še nadalje zahteval vstop Bože Maksimovića v vlado. To se je motiviralo s tem, da so radikali iz centra nezadovoljni z gotovimi vprašanji, ki se po-

slednje čase pomalem razvijajo njim v škodo. Pa tudi vsled neuspešnih pogajanj med bosanskimi radikali in muslimani, ki bi mogla bosanski radikalom škodovati, so zelo nerazpoloženi. Nasproti temu se naglašalo, da bi kmalu moglo priti do aranžmana z Vukičevićovo skupino, ki je danes v vladi. Na drugi strani se v radikalnih krogih naglašalo velika agilnost, katero je v poslednjem času opaziti med pasičevci, katere vodi Marko Trifković. Veliko pozornost je danes vzbudila konferenca med Nikolo Uzunovićem in Marko Trifkovićem. Te konference so se vršile že prej, današnja pa je vzbudila veliko pozornost. Vršila se je v predsedništvu narodne skupščine. Nekateri radikali so širili vesti — morda z gotovo tendenco, — da se namerava Uzunović približati pasičevcem, ker je s sedanjim položajem in vlado nezadovoljen. Nasproti tem vestem se zatrjuje, da nameravata pasičevska in uzunovičevska skupina napad na sedanjo vlado. V vladnih radikalnih krogih se naglašalo, da je tak aranžma nemogoč. Zanimivo je, da se je Marko Trifković po konferenci z Uzunovićem zelo dolgo razgovarjal z dr. Momčilom Ninčevićem, ki tudi pripada centru radikalne stranke.

„Mala antanta obstoja in bo obstojala.“

IZJAVA ROMUNSKEGA MINISTRA MITILENEUA.

ZAKLJUČEK KONFERENCE.

v Jaehymov, 15. maja. (Izv.) Po zaključku konference Male antante so zunanji ministri sprejeli čenikarje in jim podali sliko o političnem položaju. Prvi je govoril romunski zunanji minister Mitileneu in poudaril, da obstoja v Mali antanti popolna soglasnost in prijateljska solidarnost vseh treh držav, ki so še sedaj ustalele in okrepile. Potrebno je poudariti, da bo vedel ves svet, da Mala antanta obstoja in bo tudi v bodoče obstojala. Razmerje med posameznimi državami naše antant je pristrčno in stanovitno. V tem vprašanju ne obstoja nikakoli razlika. Vse države Male antante in tudi Mala antanta sama stoji v najboljših odnošajih do ostalih zaveznikov, Anglije in Francije. Prijateljstvo Romunije z Italijo je dragoceno, odnošaji napram Nemčiji so dobri, napram Poljski najboljši in tudi napram Avstriji zadovoljivi. Konstatirati moram z veseljem, da avstrijsko ljudstvo od dne do dne prinaša več dokazov za svojo življenjsko sposobnost. Države Male antante bodo svoje dobro razmerje s temi državami še bolj utrdile. Kar se tiče razmerja med Romunijo in Avstrijo, moram povedati, da je že prejšnja vlada z Avstrijo vodila pogajanja za sklenitev razsodiščne pogodbe, in upam, da bodo ta pogajanja kmalu zaključena in pogodba podpisana. O razmerju Male antante do Madjarske je izjavil, da zavzema vse države v tem vprašanju enotno stališče in da streme za tem, da se odpravijo medsebojne zapreke. Jasno je, da zahteva Mala antanta predvsem spoštovanje mirnih pogodb in da se ohrani status quo, ker je njena politika usmerjena na ohranitev mirnih odnošajev v srednji Evropi. Ni samo v interesu Male antante, temveč tudi v interesu Madjarske, da sklene trgovinske pogodbe s sosednimi državami. Nobena izmed držav Male antante ne bo postopala tu brez predhodnega sporazuma s svojimi zavezniki. Stališče Male antante do Sovjetske Rusije se ni spremenilo. Na vprašanje o stališču napram tiranskemu paktu je izjavil minister: Romuni smo in ostanemo zavezniki Jugoslavije. Mi smo in ostanemo prijatelji Italije. Jugoslavlani so naši prijatelji, Italijani pa so nam prijatelji po krvi in pleмену. Sam zunanji minister Marinković je želel, da se sklene pogodba z Italijo, s katero bi se odstranila medsebojna nesporazumljenja, in tudi jaz želim, da bi ta želja obstojala tudi na drugi strani. Na vprašanje združitve Avstrije z Nemčijo je izjavil: To vprašanje ni

aktualno, in stališče Male antante je ostalo absolutno nespremenjeno. Jugoslavanski in češkoslovaški zunanji minister sta podala svoje izjave v istem smislu, kakor g. Mitileneu.

Jaehymov, 16. maja. Včeraj dopoldne se je vršila zadnja seja Male antante, ki je trajala od pol desetih dopoldne. Razpravljalo se je predvsem o gospodarskih vprašanjih, ki se tičejo držav Male antante. O seji je bil izdan komunike, ki naglašalo soglasno razmerje zastopnikov vseh treh držav. Po seji so vsi trije ministri podali časnikarjem svoje izjave.

Popoldne so delegati odpotovali v Prago, kjer jim je dr. Beneš priredil zvečer banket. Prihodnja konferenca Male antante bo spomladni leta 1928. v Romuniji. Vendar je sklenjeno, da se vsi trije zunanji ministri Male antante sestanejo jeseni v Ženevi o priliki jesenskega zasedanja Društva narodov.

v Praga, 16. maja. (Izv.) Na banketu, ki ga je priredil zunanji minister dr. Beneš na čast dr. Marinkoviću in Mitileneu, je govoril dr. Beneš o delovanju Male antante in rekel, da ta zveza že sedem let s polno odgovornostjo vrši svojo težko in častno nalogo. Mala antanta se je vseskozi udeleževala pri gospodarski in finančni obnovi srednje Evrope. Vplivno je sodelovala pri vseh važnih vojaskih vprašanjih, pri delu v Locarnu, in se vneto udeleževala dela Društva narodov za mir in za novo ureditev Evrope. To politiko miru in konsolidiranja bo Mala antanta nadaljevala. Če je bilo sedaj njeno glavno delo reševanje političnih problemov, pristopa sedaj k ureditvi gospodarskih vprašanj držav Male antante. Mitileneu je rekel, da je bilo začetkoma delo Male antante predvsem defenzivno, da si osigura izpopolnjevanje pogodb. Za bodoče bo posvetila pozornost gospodarskim in kulturnim razmeram. Dr. Marinković je konstatiral, da se vezi v Mali antanti niso poslabšale, temveč da ona raste in je vsak dan močnejša.

v Rim, 16. maja. (Izv.) Vsi italijanski časopisi izredno na dolgo poročajo o konferenci Male antante po svojih posebnih poročevalcih, izogibajo pa se posebnih komentarjev. Edino Marinkovićev kratek govor in njegov molk o jugoslovansko-italijanskih odnošajih, so označili kot znak šibkosti, češ da je Jugoslavija v albanskem sporu ostala popolnoma osamljena in da ne more računati na nikako podporo.

Vprašanje državnega odbora.

Belgrad, 16. maja. (Izv.) V političnih krogih se je danes z velikim zanimanjem načelo vprašanje volitev članov državnega odbora. 14 članov državnega odbora, ki bo štel 23 članov, bi imel izvoliti finančni odbor, 8 jih imenuje finančni minister z ukazom. Finančni minister je predsednik tega odbora. V nekaterih krogih se je danes raznesla vest, da bo ta vlada izvolila v državni odbor samo članove večine finančnega odbora. Opozicija ne bi prišla v ozir. Ta vest je pri opoziciji izzvala proteste. Naglašala je, da bi bila takšna rešitev ne samo nepravilna, ampak tudi nemogoča. V tem slučaju državni odbor ne bi odgovarjal svojemu namenu. Zdi se, da vlada še ni odredila jasno svojega stališča.

KAZESKOPRAVDNI RED.

Belgrad, 16. maja. (Izv.) Popoldne se je nadaljevala seja odseka zakonodajnega odbora, ki je razpravljala o kazenskopravdnem redu. Sprejeli so se preostali paragrafi z malimi stilističnimi spremembami. Na ta način je ves načrt kazenskopravnega reda v odseku sprejet. Jutri bo seja plenuma zakonodajnega odbora.

NOV ŠEF TISKOVNEGA URADA ZUNAJNJEGA MINISTRSTVA.

Belgrad, 16. maja. (Izv.) Dosedanji ravnatelj belgrajskih »Novosti« Ljuba Hadžigjorgjević je imenovan za načelnika tiskovnega urada v zunanjem ministrstvu. Svoje posle je prevzel danes.

NOVE TELEFONSKE PROJE.

Belgrad, 16. maja. (Izv.) Pošto ministerstvo izdeluje načrt novih telefonskih prog, ki bi vezale posamezna pokrajinska središča in mesta v celi državi. Za te gradnje bi se imeli odobriti naknadni krediti.

NABAVA PROMETNEGA MATERIJALA IZ POLJSKE.

Belgrad, 16. maja. (Izv.) Poljski poslanik Okenski je popoldne obiskal trgovinskega ministra dr. Mehmeda Spaha in se z njim dolgo časa razgovarjal o raznih vprašanjih, ki zanimajo obe državi in ki se nanašajo na posamezna trgovinska vprašanja. Med drugim sta govorila o nabavi raznega železniškega in prometnega materijala iz Poljske na račun prodanega in že odposlanega tobaka poljski monopolni upravi.

SUSAŠAK — SVOBODNO PRISTANIŠČE?

Belgrad, 16. maja. (Izv.) Pričakuje se, da bosta prometni minister general Milosavljević in trgovinski minister dr. Mehmed Spaho v kratkem odpotovala na Sušak, da se prepričata o možnosti proglavitve sušaške luke in Sušaka za svobodno pristanišče. V zvezi s tem se govori, da bodo splitski gospodarski krogi zahtevali, da se del splitskega pristanišča proglasi kot svobodna cona.

IMENOVANJE.

Belgrad, 16. maja. (Izv.) Trgovinski minister je podpisal naredbo, s katero se načelnik bančnega oddelka Milorad Zebić imenuje za člana nadzorstvenega odbora poštne hranilnice. Za njegovega namestnika je imenovan načelnik oddelka za zunanjo trgovino dr. Stajmec.

MEDNARODNI KONGRES DENARNIH ZAVODOV.

Belgrad, 16. maja. (Izv.) Upravni odbor poštne hranilnice je sklenil poslati ravnatelja poštne hranilnice Milorada Nedeljkovića v imenu poštne hranilnice na mednarodni kongres denarnih zavodov, ki se vrši v Stockholmu meseca junija.

Napad na italijansko patroljo pri Št. Petru.

v Trst, 16. maja. (Izv.) Sinoči ob 12 sta bila napadena na cesti pri Št. Petru miličnika Mužina in Cicimbri, ko sta šla na patroljo. Cicimbri je dobil pet strelcev v trebuh in osem v levo nogo. Mužinu pa je puška odpovedala in je zbežal, dočim se je Cicimbri branil do zadnjega. Napadalec so vplili v italijanskem jeziku: »Roke kvišku, ako vam je drago življenje.« Cicimbrija so v težkem stanju prepeljali v Postojno. Karabinerji, miličniki in vojniki preiskujejo sedaj ta napad. Tako poročajo o tem dogodku italijanski listi.

Na nova pota.

Vsa zadnja leta se je jugoslovanska zunanja politika naslanjala na eno glavno tezo: zveza z Italijo. Po dogodkih, ki jih je izval znan tiranski pakt, sklenjen med Italijo in predstavnikom sedanje Albanije, pa je pri nas vsakomur postalo jasno, da je dosedanja zunanja politična smer doživela popoln polom. To je sedaj nesporno in motorično dejstvo. To dejstvo priznati, kakor je to naša uradna javnost tudi storila, pa je samo polovica tega, kar nam je po tem polomu treba storiti. Svoje razmere do Italije moramo sicer urediti, kakor to zahteva razmerje med dvema sosedoma, ki hočeata živeti med seboj v znosljivih razmerah. Toda — kakor rečeno — to je še vedno samo polovica tega, kar je treba storiti.

Druge važnejša naloga naše zunanje politike ima biti: iskati nove orientacije, novih potov. Vidimo, da je naša zunanja politika začela energično delati v tem pravcu. Odmev te nove orientacije prihaja v našo javnost že iz evropskega časopisja, med katerim zavzema nemški tisk prvo besedo v tej stvari. Dela se za zblizanje med Nemčijo in Jugoslavijo, kakor se je pred časom to zblizanje započelo med Nemčijo in Francijo. Zato pa italijansko časopisje ne preneha s svojim razdraženim pisanjem proti nam.

Za sedanje in bodoče smernice naše politike je značilno držanje belgrajškega časopisja, čegar večji in močnejši del piše brez dvoma v smislu intencij sedaj vladajočih strank. Nedeljska radikalna »Samouprava« prinaša zanimiv uvodnik, ki v njem najprvo pojasnjuje našo dosedanje zunanjepolitično smer od strani Italije ter nato pravi:

»Na žalost se naša pričakovanja niso izpolnila. Z vsakovrstnim postopanjem in presenečenji, a posebno z nezasišano predrzanim obnašanjem inspiriranega italijanskega časopisja napram naši državi je od italijanske strani bilo pokazano pravo razpoloženje Italije do naše države. To razpoloženje je imelo ogromen vpliv na razpoloženje širokih mas našega naroda do Italije. Iz vsega tega je vzkliła politična atmosfera, v kateri je težko celo samo pomisliti na obnavljanje tistih in takih odnosov med Italijo in našo državo, kakršni so bili do italijanskega prepada v Tirani... To je politična stvarnost, pred katero ne smemo mižati.

V takih razmerah je naravno, da se pogledi naših državljanov in politikov pričenjajo upirati v drugo stran. Mi, hvala Bogu, danes nismo v položaju, v kakoršnem smo bili za časa grofa Goluchowskega... V sedanjem položaju moremo čisto lepo priti do trgovinskih odnosov tudi z drugimi državami. Med temi se na prvem mestu nahaja nova, svobodna in demokratična Nemčija. Tudi geografski položaj, proizvodnja obeh dežel in mnogi drugi interesi nas vodijo na tesno gospodarsko sodelovanje z Nemčijo... Ta na obeh straneh spontani pokret ima vse potrebne pogoje, da se pretvori v živo in srčno stvarnost, na ogromno korist obeh narodov.

Samo ob sebi se razume, da bo oživetje tega pokreta, vsaj v začetku, naletelo na gotove tehnične težkoče. Toda s pravo dobro voljo na obeh straneh se te težkoče dajo lahko obvladati. V vsakem slučaju ima naš narod dobrih razlogov želeti prijateljstvo z narodom, ki svojega razpoloženja do drugih narodov ne odmerja po svojih šovinističnih in megalomanskih težnjah, ampak po pravih in trajnih interesih realnega življenja. S takim narodom bo naš narod mogel živeti v popolni harmoniji, ne le na gospodarskem, ampak tudi na političnem polju...

Po čudnem naključju naš narod danes po devetih letih po končani svetovni vojni mora imeti iste skrbi, ki jih je imel za časa vladanja grofa Goluchowskega na Dunaju, ter da se brani pred istotako brezvestnim in neskrupuloznim časopisjem, kakršno je svoječasno bilo dunajsko in peštansko. Pred to usodo se danes ne bomo umaknili, kakor se nismo umaknili v preteklosti. Vendar pa bi Evropa mogla in morala ostati brez potresov, ki jih ji pripravljajo ekstravagantne poteze italijanske politike...

To čisto odkrito pisanje vladnega lista pomeni: Prelom s preteklostjo — na nova pota nove bodočnosti. Preteklost je Italija, bodočnost Nemčija. Po novih potih koraka naša zunanja politika.

Zopetno francosko-angleško zblizanje.

Predsednik Doumergue in minister Briand v Londonu.

v London, 16. maja. (Izv.) Predsednik francoske republike Doumergue in zunanji minister Briand sta danes dospela sem v spremstvu waleškega princea. Na kolodvoru ju je sprejel kralj in v spremstvu članov kraljevske rodbine, predsednik Baldwin in zunanji minister Chamberlain. Po sprejemnem pozdravu so se odpeljali v palačo Buckingham, kjer jih je sprejela kraljica.

25.000 DOLARJEV — KDOR NAJDE FRANCOSKA LETALCA.

v Newyork, 16. maja. (Izv.) Rodmann Wanemaker, ki financira polet letalca Byrda iz Newyorka v Pariz, je razpisal nagrado 25.000 dolarjev za onega, ki bi dognal, kje se nahajata Nungesser in Coli.

Nujnost razčiščenja med nami in Italijo.

Belgrad, 16. maja. (Izv.) Po vesteh iz dobro informirane strani je zunanji minister dr. Voja Marinković izrazil željo, da bi se sestal z našim poslanikom v Rimu Milanom Rakićem. Pričakuje se, da bo Rakić tle dni prišel v Belgrad in Marinkovića podrobno obvestil o trenutnem položaju v Rimu. Voja Marinković želi, da bi pri tej priliki podrobno tudi ustmeno proučil ves položaj v vprašanju odnosov med nami in Italijo in da bi se o tem posvetoval z našim rimskim poslanikom. Zelo

verjetno je, da se bo Rakić ob priliki svojega bivanja v Belgradu odpeljal v Vrnjce h kralju, da bi ga podrobno obvestil o današnjem stanju odnosov med nami in Italijo. Sestanek Marinković-Rakić bi se vršil takoj po Marinkovićevi vrnitvi iz Jachymova, in sicer še koncem tega tedna. Mnogi politični krogi niti ne izključujejo možnosti, da bi se Rakić in Marinković že nekatere spetoma med Jachymovim in Belgradom sestala.

Italijansko-albanska solidarnost.

TIRANSKI PAKT SE IZVAJA.

Rim, 14. maja. (Stefani.) Dne 26. aprila 1927 sta šef italijanske vlade in albanski poslanik v Rimu izmenjala note. V želji slovesno poudariti solidarnost in popoln sporazum o vseh medsebojnih vprašanjih, ki izvirajo iz dne 27. novembra 1926 v Tirani sklenjene prijateljske in varnostne pogodbe ali ki se morajo nanašati na vsak slučaj srečnih razmer med obema vladama, sta italijanske in albanske vlade s tem sporazumno izdali naslednjo izjavo:

Vladi Italije in Albanije izjavljata, če bi bili skupno ali posamič od ene ali več velesil povabljeni na pogajanja, ki bi se tikala tolačenja ali izvedbe tiranskega pakta ali udeležbe tretjega pri tem paktu ali ki bi se v vsakem slučaju tikala razmerja med Italijo in Albanijo, da bi nobena obeh vlad ne pristala na taka pogajanja, ne da bi se v tem oziru med Italijo in Albanijo poprej dosegel

popoln sporazum in istočasna udeležba obeh delov pri teh pogajanjih.

v Rim, 16. maja. (Izv.) K objavi izjave italijanske in albanske vlade glede tiranske pogodbe prinaša »Corriere della Sera« komentar, v katerem ugotavlja, da je samo slučajno bila podana izjava v času, ko se je vršil sestanek Male antante. To pa je mnogo koristilo, ker je bila tiranska pogodba glavni predmet konference v Jachymovu. Če bi Jugoslavija poskušala z Albanijo sklepati kake dogovore, je Albanija obvezana obvestiti o tem Italijo. Izjava, katere važnosti ni podcenjevati, ima namen preprečiti vsak poizkus, da bi se ponovno razpravljalo o tiranski pogodbi. Zahteve angleškega, francoskega in nemškega tiska, naj se da tiranski pogodbi kak placet evropskih držav, so dosegli čisto nasproten efekt.

Pred monarhistično vstajo v Grčiji?

Belgrad, 16. maja. (Izv.) Iz Grčije prihajajo posredne vesti, da je na Grškem političen položaj zelo resen. Po teh vesteh se nahaja vlada v krizi. Do formalne krize sicer še ni prišlo, vendar se pa zunanji minister Mihalokopulos ne bo mogel na svojem mestu dolgo obdržati, ako se Politis ne imenuje za poslanika v Parizu. Iz Strumice prihajajo vesti, da pripovedujejo potniki, ki prihajajo

z grške meje, da je vsak trenutek pričakovati izbruha revolucije radi obnovitve monarhije. V okolici Pireja je prišlo do oboroženega spopada med monarhisti in vladnimi četami. Nadarje zatrjujejo potniki, da se je povrnil bivši grški kralj na Grško in da ga povsod iščejo. Na otoku Samos je po pripovedovanju teh potnikov izbruhnila vstaja. Prebivalci zahtevajo zase samostojnost.

Angleško-ruski konflikt.

v London, 16. maja. (Izv.) »Times« poročajo, da preiskave v poslopu ruske družbe »Arkos« še niso dosegle svojega namena. Državniški dokumenti, katere pogrešajo, so bili spravljeni v posebnem zavetju.

v London, 16. maja. (Izv.) »Times« pišejo, da zaplenjeni dokumenti dokazujejo, da je brezdomno obstojala poslovna zveza Sovjetske Rusije z Londonom, katere namen je bil, organizirati mednarodni nastop, ki naj bi se ž njim zrušila sedanja državna ureditev. Na razpolago je popolnoma jasn dokazilni material o zvezah med Angleži in ruskimi komunisti v Angliji in drugih državah.

v London, 16. maja. (Izv.) Generalni tajnik strokovnih organizacij je ministrskemu predsedniku poslal pismeni protest radi preiskav v prostorih ruskega trgovinskega zastopstva, v katerem izjavlja, da bo ta korak imel škodljive posledice na odnose med obema državama.

v Zeneva, 16. maja. (Izv.) Vodja ruske trgovinske delegacije v Londonu Kinčuk je izjavil časnikarjem, da hišna preiskava v prostorih ruske trgovinske delegacije v Londonu in ruske zadrugne zveze stoji v ostrem nasprotju z določili angleško-ruske pogodbe iz l. 1921. Rekel je, da mu niso znani vzroki, radi katerih se je preiskava začela. Našli niso nobenih dokumentov, ki bi bili lastnina Foreign Office-a.

Dogodki na Kitajskem.

USPEH SEVERNE KITAJSKE ARMADE.

v Pariz, 16. maja. (Izv.) »Information« javlja iz Pekinga, da so nacionalistične čete prestopile reko Jangcečiang in pričele bitko s severno armado. Severna armada je občutno porazila Čangkajšekove čete.

AMERIKA IN KITAJSKA.

v Washington, 16. maja. (Izv.) Novi zunanji minister nankinske vlade je predlagal Ameriki, da se redigirajo medsebojne pogodbe. Minister Kellogg je na to izjavil, da Združene države vztrajajo pri svoji izjavi, podani meseca januarja, v kateri se izrekajo pripravljene, skleniti novo pogodbo, ki bo na zadovoljiv način rešila vprašanje eksteritorialnosti, in dala Kitajski carinsko avtonomijo. Pogajanja pa so mogoča samo z vlado, ki bo resnično zastopala vso Kitajsko, ali vsaj veliko večino pokrajin. Ameriška vlada je mnenja, da se bodo razmere na Kitajskem kmalu ustalile, ne more pa se reči, katere vlada bo obvladala položaj.

PRED ZUNANJEPOLITIČNO DEBATO V FRANCOSKEM PARLAMENTU.

v Pariz, 16. maja. (Izv.) Socialistični poslanec Leon Blum je zahteval, da se v najkrajšem času prične v parlamentu debata o zunanjepolitičnem položaju. Francoski zbornici še ni bila dana prilika razpravljati o težkih dogodkih na Kitajskem. Francoska zbornica se dosedaj še ni izjavila o albanski krizi, o vprašanju razorožitve in o vprašanju razmerja do

Nastas Petrović nastopa

Ivan Mitković, član neodvisnih radikalov, je na potovanju skozi Skopje izjavil, da pravilja po naročilu Nastasa Petrovića veliko politično agitacijo. Nastas Petrović bo sam, čim bodo razpisane volitve, prišel v Makedonijo in tam imel več političnih zborovanj in shodov.

Neodvisni radikali bodo kooperirali s džemijetom in g. Mitković je stopil z njimi v zvezo. Vsi voditelji džemijeta so izjavili, da odobravajo politiko Nastasa Petrovića in smatrajo, da bo on v svobodnih volitvah v Makedoniji gotovo dobil absolutno večino.

Neodvisni radikali računajo tudi na sodelovanje Ferad beg Drage. On je bil oprežen in radikali upajo, da bo kmalu zadobil svobodo. Čim bi Ferad beg prišel iz ječe, bi prevzel vodstvo džemijeta in bo vodil kampanjo za kandidatne liste, na katerih bo nosilec Nastas Petrović.

Obrtna banka.

»Jutrov« članar še vedno pogreva Obrtno banko. Pripoveduje o zaslugah Franchetti, da in esdeersarkih združ, ki so jih baje imela, da se osnuje podružnica v Ljubljani. V resnici pa so se naši tedanji ministri ravno na pobudo gg. Ogrina in Rojine še posebno zavzeli za stvar ter že nekaj dni pred ustanovitvijo občinim zborom dosegli pri ministru za trgovino in industrijo kot glavnem delničarju, da se je osnovala podružnica v Ljubljani. Da, lje se poudarja v članku, da nimata Ogrin in Rojina dovolj delnice. Čudno je, da bi ne mogli biti pravilno izvoljeni Ogrin, ako je načelnik več zadrug, ki imajo dovolj delnic, ali pa n. pr. Rojina, če ima delnice trvdka Rojina in Comp. Ako pa je temu tako, se prav lahko zgodi, da puste prizadete zadruge lepo zapusti delnice, ker res ne vemo, kakšen pomen naj ima, da so zadruge samo denar izdale za delnice. Glede uradništva pa, ki ga misli nastavit g. Franchetti, mislimo, da bo imela besedo tudi belgrajska centrala. Pošteno so potegnili tudi delničarje iz mariborske oblasti. V Belgradu se je sklenilo, da morajo biti med 7 člani cenzorskega sveta 3 iz mariborske oblasti. Sklicali ste občni zbor štajerskih delničarjev in izvolili dva člana, kasneje pa ste v Ljubljani enega spustili. Morda tudi to za sluzgi Ogrina in Rojine? Kar se tiče onega uradnika zbornice, ki je dobil kot član pripravljalnega odbora banke nalogo, naj sporoči TIO zbornici v Ljubljani, da imenuje osebo za glavni odbor banke, po naših informacijah tega naročila ni izročil na pravi mestu. Ker so Franchetti in njegovi izvoljeni prevzeli težko nalogo bankirjev bodoče Obrtne banke, pričakujejo obrtniki od njih cenčnih kreditov, toda ne po 10 ampak po 8%, oziroma še nižje, kakor se je Franchetti lahko sam na občnem zboru prepričal. Kredit gre svojo pot brez ozira na politiko.

Razdor med demokrati v Sloveniji.

Poročali smo že, da je krajevna SDS organizacija v Sv. Krištofu pri Laškem prestopila v Davidovićevo demokratsko stranko. Tudi krajevna organizacija Laško se pripravlja za prestop. V zvezi s tem smo objavili obupno pismo tajnika SDS dr. Rapeta na krajevno organizacijo SDS v Sv. Krištofu, naj izjavi, da ni prestopila k Davidoviću. Pri tem je po krivdi tiskarskega škrtala izostala v pismu ena vrstica, kar moti razumevanje. Zato začetek dr. Rapetovega pisma še enkrat točno po originalu objavljamo:

»Na vaše cenjeno pismo z dne 7. tega meseca mi je čast uslužno Vam sporočiti, da je laž, da bi imel dr. Roš polno moč za pristop K. O. Laško v stranko g. Davidovića, to pa iz edinega razloga, ker g. dr. Roš o tej stvari ni razgovarjal z g. ministrom der. Zerjavom, ampak je v Celju govoril s tamšnjimi svojimi prijatelji, voditelji SDS (dr. Kalan, Prekoršek itd.) in jim skušal dopovedati, da bi bila združitev z Davidovićevo pametna.

Lakota v Hercegovini.

Dopisnik belgrajske »Politike« objavlja svoje vtise o groznem trpljenju hercegovskega ljudstva. Šolski otroci prosijo za milodare. Učitelji prosijo v njihovem imenu na vse kraje, da izprosijo kako pomoč za obleko. Vdove-gospodinje in revnejši gospodarji so odprodali po zadnjo kravo, zadnjo kozo, da celo zadnjo kokoš, da so vsi kupili najskromnejše hrane. Sedaj nimajo ničesar. Revnejše prebivalstvo že od novembra ne uživa človeške hrane. Cele vasi se hranijo s hrastovim listjem in skorjo. Beda je nepopisna.

Narod prenaša svoje gorje z občudovanjem vredno potrpežljivostjo. Tudi v vaseh, kjer so tako rekoč vsi v agoniji, poročevalci ni opazil drugega kot vdano trpljenje. Narod ve, da se bo težko našel kdo, ki bi pomagal. Le na monopolsko upravo se režezi jeze. Jeze se, da jim ne dovoli saditi tobaka, kolikor so ga sadili nekdanj, jeze se, ker jim ga preslabo plačuje. Še poprej, ko so sadili veliko več tobakovih sadik in dobro pridelali, je narod to prav za prav vedno bil biden, sedaj ko se je ta dohodek skoro posušil, amira Hercegovina od pomanjkanja in lakote.

Te razmere niso častne za našo državo!

Zakon v varstvo nemške republike.

Radi znanih poskusov nemških nacionalistov, vreči republiko in vzpostaviti cesarstvo, je bila leta 1922. tedanja nemška vlada prisiljena, predložiti nemškemu parlamentu zakon v varstvo republike. Ta zakon je stopil v veljavo 21. julija 1922, izpopolnjen in spremenjen pa je bil 31. marca 1926 in 8. julija 1926. Sedaj po preteku skoro 5 let bi imel ta zakon ugasniti, ker je bila njegova veljavnost časovno omejena. Sedanja nemška vlada, v kateri poleg centruma in bavarske ljudske stranke sede tudi taisti nemški nacionalisti, ki je leta 1922. omenjeni zakon bil proti njim sklenjen, se je odločila na zahtevo centruma, veljavnost obstoječega zakona v varstvo republike s posebnim zakonom podaljšati še za 2 leti. S tem sedaj soglašajo tudi nemški nacionalisti.

Radikali se pripravljajo na volitve.

Po vesteh iz krogov radikalnega kluba bodo radikali v Belgradu in še na enem mestu v provinci kandidirali sedanega finančnega ministra Bogdana Markovića. Nosilec liste v Belgradu bo stari Aca Stanojević. V notranjem ministrtvu delajo prijatelji sedanjega vladnega šefa Velje Vukičevića na kandidatnih listah. Vukičevića hočejo kandidirati v banjaškem okrožju, ki ga je zastopal pokojni Nikola Pašić. Marko Trifković bo razen v Somboru kandidiral tudi v valjevskem okrožju.

Marko Trifković je imel konferenco s pašičevci in jih obvestil o svojih razgovorih z Aco Stanojevićem v vprašanju razčiščenja razmer v radikalni stranki. Stara radikalna veteranska sta sklenila napraviti kraj sedanjemu kaosu v stranki, pred vsem pa onemogočiti vse tiste, ki so izzivali osebne konflikte.

Da parira pašičevce, se je v ime centru-mašev prišel pogajat k ministrskemu predsedniku g. Milan Stepanović, ki pa ni nič opravil, ker je tudi g. Vukičević popolnoma složen s Trifkovićem, da treba upostaviti disciplino v radikalni stranki. Vukičević je pristal tudi na to, da se že zdaj uredi vprašanje vodstva stranke. Največ izgleda za šefa stranke ima Aca Stanojević, ki se misli baje že v kratkem preseliti iz Palanke v Belgrad.

Kaj se godi doma

Potresna katastrofa v Srbiji.

PRVO POROČILO.

Ljubljana. V nedeljo 15. maja je seizmografski zavodu za geodinamiko na univerzi v Ljubljani zaznamoval potres ob 3. uri 48 minut 24 sekund jutraj na razdalji 460 km. Sinek je bil še precej močan. Maksimalno gibanje zemlje je znašalo 850 mikronov z maksimalnim pospeškom 2 mm. Takoj nato ob 4. uri 13 minut 12 sekund je bil zabeležen manjši sunek na isti razdalji z maksimalnim gibanjem 30 mikronov.

Zagreb, 15. maja. (Izv.) Včeraj zjutraj ob 3. uri 48 minut 13 sekund so zabeležili seizmografi geofizičnega zavoda začetek močnega potresa v oddaljenosti 390 km v jugovzhodni smeri od Zagreba. Področje obsega Belgrad, najmočnejše pa v okolici Lazarevca. Še močnejši potres je bil ob 4. uri 12 minut 39 sekund. Po telefonskih vesteh belgrajskega seizmološkega instituta je bilo skupno 16 močnejših in več manjših potresov.

V BELGRADU.

To je bila prva vest, ki so jo o potresu objavili zagrebški listi. Podobno, a podrobneje popisujejo potresne sunke belgrajski listi. Predvsem je treba ugotoviti, da kljub percepciji moči in razsežnosti potres ni zahteval nikake človeške žrtve. Tudi nobene druge večje nesreče se ni zgodilo. Pač pa je v belgrajskem mestu veliko manjših poškodb, ki so napravile nekaterim posestnikom velike neprilike in škodo.

Po belgrajskih poročilih se je začela vrsta potresnih sunkov ob 3. uri 50 minut. Potresi so trajali do 11. ure dopoldne. Le šest potresnih sunkov pa je bilo takih, da jih je prebivalstvo čutilo. Najmočnejši je bil prvi sunek, ki je trajal polnih 9 minut in 36 sekund. Ta sunek je takoj izval veliko razburjenje in v strah med belgrajskimi prebivalci. Ljudje so v spalnih obelkah drvili na ulice. Najbolj so se seveda bali stanovalci velikih palač in več nadstropnih visokih hiš.

Vse mestne ulice so bile polne prestrašenih in zbeganih ljudi. Zlasti Kalimegdan je bil ves živ.

Velike škode ni bilo. Na mnogih hišah so popadali dimniki. Ponekod so počili navpični zidovi, drugod stropi, opeka je marsikje popadala s streh na tla.

Ljudje so se umirili šele popoldne, ko je seizmološki urad objavil, da je nevarnost minula.

URADNO POROČILO.

Seizmološki urad je o potresu poročal: Do devetih dopoldne so aparati zaznamovali dva in dvajset potresov v raznih daljavah, od katerih je bil najbližji v oddaljenosti 10 km in najoddaljenjši osemdeset kilometrov jugozapadno od Belgrada. Deset sunkov je bilo mogoče čutiti brez aparata.

Do 12. ure 20 minut so aparati zaznamovali še osem potresnih sunkov. Z ozirom na izkušnjo, da so se slični potresni sunki doslej pojavljali v istem časovnem razmerju, bi mogli sklepati, da se bo serija lahkih potresov še nadaljevala najbrže še nekaj mesecev.

Tudi seizmografska postaja v Sofiji je zabeležila zjutraj ob 4. uri 48 minut katastrofalen potres, ki ima pričetek kakih 300 km od Sofije.

PANIKA MED PREBIVALSTVOM.

Okoli 4. ure zjutraj, torej ob času ko se najslabše spi, je bil cel Belgrad na nogah in izven svojih stanovanj. Ulice so izgledale kot da bi vsi Belgrajčani znoreli. Moške in žene so bili v spalnih obelkah, otroci skoro nagi so jokali in kričali med množico.

Ko so se ljudje že deloma pomirili in so se mnogi že porazgubili po svojih stanovanjih, je ob četrti na pet nov močan sunek povzročil ponovno razburjenje. Razumljivo je, da je bil ta novi strah veliko hujši, ker je vsakdo mislil, da pride naj-

hujše. Od tedaj ljudstvo sploh ni več mislilo na povratek v stanovanja. Le najpogumnejši so šli po obleko. Nekateri so pa kar na dvorišča znosili postelje in tam spali naprej. Pa ti so bili le redki. Ogromna večina je ob zori hodila po belgrajskih ulicah oblečena na pol, začudena in prestrašena v pričakovanju novih groznih dogodkov. Raznesle so se govorice, da najslabši sunek še sledi.

Zvečer je bilo na univerzi predavanje, ki ga je šef seizmografskega zavoda gosp. Mihačević naznanil že nekaj dni poprej. Humoristični Belgrad si je izmislil, da je gosp. Mihačević nalašč izval potres, da mu je napravil reklamo za predavanje.

POTRES V NOTRANJI SRBIJI.

Brzjavi poročajo o potresih v mnogih krajih vse okolice Belgrada in notranje Srbije tako iz Velikega Bečkereka, Vinkovcev, Smedereva, Arapgjelovca, Topole, Rudnika, Gornjega Mišanovca, Mladenovca, Aleksandrova, Kruševca, Kragujevca, Valjeva in Sarajeva. O škodah poročajo iz Mionice, Lazarevca Čačaka in Vrnja. Podobno ozir. približno tako kot Belgrad je čutil potres seveda tudi Zemun.

O večjih poškodbah hiš, zlasti javnih zgradb, govore poročila iz Kragujevca. Ves gornji del tega mesta je težko prizadet. Palača oblastnega odbora, v kateri ima svoje urade sodišče, veliki župan, finančna uprava in druge oblasti, jo zelo razpokana in drugače poškodovana. Istotako je kolo-dvor v Kragujevcu zelo razpokan.

MILANOVEC PORUŠEN.

Večje žrtve je zahtevala katastrofa v Milanovcu in Rudniku. Tam je prebivalstvo komaj pozabilo potres iz leta 1922, je že prišel zopet in močnejši kot tedaj. V Rudniku je več hiš tako razrušenih, da jih sploh ni mogoče več popraviti. Stropi so se udrli v skoro četrtini hiš, omet in opeka sta zasula stanovanja in sobno opremo. Vse javne zgradbe so težko prizadete.

Milanovec je še v hujšem položaju. Tam je hiša, ki je ostala cela, le še izjema Veliko pa jih je, ki so popolnoma propadle, največ je takih, da v njih ni mogoče stanovati in jih tudi popraviti ni več mogoče. Le nekaj je še takih poslopij, ki bodo uporabna če se takoj izvrše potrebna popravila. Prebivalci Milanovca izpod razvalin vlečejo posamezne kose svojih oblačil in opreme ter si pod vedrim nebom pripravljajo taborišče. Po ulicah, dvoriščih, na polju in vrtovih stoje postelje in druga oprava, tako da izgleda, kot splošno preseljevanje.

ČLOVESKE ŽRTVE.

Žal, da je v tem mestu potresna nesreča zahtevala tudi človeške žrtve. Neki vojak je tedaj, ko se je vojašnica začela tresti, skočil iz drugega nadstropja. Polomil si je nogi in poškodoval hrbtenico. Tudi nek drug vojak je dobil tako težke poškodbe, da leži v bolnici. Devet vojakov je lažje ranjenih. V vasi Dolnja Vrbava je v ruševinah poginilo precej živine. V neki hiši je rušeči se strop ubil troje otrok: dva fantka in eno dekle. V Belem Polju so trije smrtni slučaj, ki jih je povzročil potres.

KRALJ OBISKAL POŠKODOVANE KRAJE.

Belgrad, 16. maja. (Izv.) Za potres, ki je bil včeraj v Belgradu, se je zanimal tudi kralj. Dvorna pisarna se je včeraj in danes informirala o položaju posebno tistih, ki so trpeli vsled potresa. Tekom današnjega dneva je kralj odpotoval iz Vrnja z avtomobilom in obiskal mesta, ki so trpela vsled potresa. Mnogim poškodovancem je osebno pomagal z denarjem.

Podpirajte naše dijake.

pristop Amerike k svetovnemu razsodišču. To in še marsikaj drugega je dalo povod, da je široka javnost začela misliti na »čenenje«, na spremembo. Da, ne samo na drugega moža, ampak tudi na moža druge stranke mnogi mislijo. Kajpada pride samo demokratska stranka kot druga najmočnejša resno v poštev.

K sreči ima demokratska stranka kandidata za to mesto, ki nima samo simpatij svoje stranke na svoji strani, temveč tudi mnogih republikancev. To je njujorški guverner Alfred Smith. Da ga republikanska stranka kot taka ne bo podpirala je jasno. To bi bilo proti njenim načelom. Cel Washington ali Lincoln bi propadla, ko bi prišla nazaj in kandidirala kot demokrata. Dobro stranke je tako republikanec kot demokratom suprema lex, najvišje počelo. Če bi tedaj Smith ne imel drugega zadržka na sebi kot da je demokrat, bodo republikanci kot stranka z vsem svojim močnim aparatom, zlasti z vsemogočnim dolarjem proti njemu. Toda on ima poleg tega še en razdiravni zadržek proti sebi in ta je, da je katoličan. No, ko bi bil samo rojen katoličan, bi ne bilo še nič hudega, taki imajo še širšo vest, če je sploh kaj imajo, kot razni protestanti in verski brezbarvneži, ki so doslej vladali ameriški kolos. A on je ne samo povprečen, temveč izrazito praktični katoličan. Praktičen in še izrazito praktični katoličan, pa predsednik Zedinjenih držav, to je nekaj nezasišlanega. Kaj tacega še ni bilo v zgodovini

Otvoritev nove podzemelske jame.

Št. Jurij pri Grosupljem, 15. maja.

Naša zemlja hrani v sebi še nešteto neodkritih in neizrabljenih zakladov. Zlata res da nima. S tem se ponašajo drugi bolj blagoslovljeni narodi, če je zlato sploh blagoslov. Toda podzemskih čudes ima naša zemlja v izobilju, kakor malokateri kos svetovne oble. Kdo izmed izobraženih ljudi ne pozna svetovnoznane postojske jame? Vendar ta naša jama — biser slovenske zemlje — ni več naša. Pohlepni tujec nam jo je siloma iztrgal.

Slovenci pa moramo imeti za to na vsak način nadomestilo. Ali je tudi dobimo? Zaupajoč na zvezdo jasno boljših dni — pač. Kajti pretekla nedelja, dne 15. t. m. nas je popeljala v nov podzemski svet. Če nas ne varajo upi, dobimo prav ekvivalenten nadomestek za izgubo, ki nam jo je prizadel zemlje lačni pohlepni tujec.

Otvoritev podzemelske jame pod Taborom, v občini Št. Jurij pri Grosupljem, je bila naravnost impozantna. Slovenci pričenjamo samim sebi v čast vsako delo z Bogom. Tako se je zgodilo tudi v nedeljo. Staroznamenita cerkva na Taboru s pristno trdnjavo še iz turške dobe, ki je čuvala celo okolico, ni mogla sprejeti vseh neštevitih vrst, ki so se zgrinjale na ta res očarujoč kraj. — Od blizu in daleč so prihajali gostje ogledat podzemsko čudesa, ki jih hrani tamošnji po naravi kraški svet. Poznali smo jama »Ledenico« že pred več nego 30 leti. Lansko leto pa je mlad 13letni pastir odkril vhod v novo jama. Po prizadevanju in trudu mnogoletnega župana, sedanjega poslanca oblastne skupščine Jos. Permeta je bilo storjeno vse, da postane bajni podzemski svet pristojen tudi drugim ljudem. Delu in trudu čast! Ne gre samo za košček rodne zemlje. Gre za lepoto slovenske zemlje sploh. A ta lepota je tu; je dana, dani si še — a bo izrabljena. — Na tisoče obiskovalcev je prišlo to nedeljo v preprijazni gozd pod cerkvijo na Taboru občudovat podzemsko krasoto. Nič zato, da pot še ni docela nadelana, pristop za enkrat le za silo utr. Da smo Slovenci bogati kakor nismo, vse drugače bi mogli in znali izrabiti kras svoje zemlje. Toda začetek je storjen. Kdor je videl — čeprav po nekoliko trudu — tiste lepe kapnike stalaktitov in stalagmitov v novi — »Županovi jami«, blesketajočih se ob svitu acetilenskih svetilk in sveč, bo še rad in zopet pohitel občudovat lepote, ki jih hrani naša zemlja v sebi. Koliko tisoč nas je bilo? Morda štiri, morda pet ali še več tisoč? Kdo bi jih mogel prešteti. Saj je dala sama Ljubljana gotovo več nego tisoč posetnikov iz vseh krogov. Jama je posetil med drugimi tudi g. dvorni svetnik dr. Ferjančič v spremstvu obl. poslanca, župana Permeta. Vsi pa so bili soglasnega mnenja, da krasni kapniki prav nič ne zaostajajo za onimi v postojski jami. Seveda, mnogo bo treba še truda in dela, mnogo denarnih žrtv, da se ta podzemski svet uredi in napravi pristopen vsakomur. Kajti danes je treba še dokaj brave, da moreš dospeti do podzemske lepote iz sveta čudes. Vse to pa ni oviralo tisočev obeh spolov, mladih in starih, da bi ne prodirali v osrčje matere zemlje. Cel hrib je živel v lepem pomladnem dnevu. Od turških navalov gotovo še ni videl toliko tisočev zbranih na sebi. Upamo, da jih bo videl še. Vsa javnost pa naj dela na to, da bomo tudi v stvari podzemskih čudes postali za enkrat neodvisni od tujca — Italijana. Započeto delo po ustvaritlju poslancu Permetu se mora nadaljevati in končati s popolnim uspehom.

Fr. K—n.

Spomladanski mrazovi.

V noči od 11. do 12. maja je mraz uničil v ljuotemskih vinogradih okroglo 15% letošnjega pridelka. Popolnoma so pozeble spodnje lege, znatno tudi srednje, šparoni semtertje celo v najvišjih legah. Ker je bilo zaroda povprečno letos le okroglo 80% normala, bo škoda po mrazu tem bolj občutna. V vsem okraju je popolnoma pozebel fižol, kumare in buče. Vse to se mora vnovič saditi.

Istotako je silno trpel krompir in koruza. Kuruze bo treba približno eno petino vnovič saditi. Posestniki in vjinarji so radi tega tembolj prizadeti, ker so si radi lanske slabe letine morali krompir in fižol odtrgati od ust, da so ga imeli za seme. Silno so tudi trpele detelje, rdeča in črna, ki so bile letos izvanredno lepe. Radi mraza so se popolnoma vogle in je predčasnna košnja nujna. Državna pomoč bi bila nujno potrebna, škoda pa naj se preceni radi odpisa davkov.

Iz litijske okolice nam pišejo: Dne 1. maja je toča po kumskih in šentlamberških hribih napravila mnogo škode. Pod Sv. Goro je užgala neko gospodarsko poslopje. — Dne 12. maja je močna slana napravila zelo veliko škodo. Toplomer je kazal pol pod ničlo. Dne 13. t. m. je na Kumu zapadel sneg.

Naznanite škodo, ki jo je napravila slana.

Slana je zadnje dni prejšnjega tedna napravila po vseh krajih, osobito pa v mariborskem ogromno škodo. Krompir, fižol, koruza in druge rastline na polju so tako uničene, posebno po nižjih legah, da bo treba njive znova preorati. Mnogo so trpeli vinogradi, hmeljski in drugi nasadi. Stokovnjaki trdijo, da je tudi rž tako poškodovana, da letos ni upati na kako letino. Megla in mraz sta baže uničila nastavek zrnja. Ker na kako podpora pri sedanjih žalostnih razmerah sploh ni misliti, svetujem gg. županom in občinskim tajnikom, da takoj naznanijo okrajnemu glavarstvu in tudi davčnemu okrajnemu oblastu, da je mraz uničil v občini vsem posestnikom te in te poljske sudeže, vinograde itd. Naznanilo mora biti poslano davčnemu oblastu in ne davčnemu uradu. Po zakonu mora dobiti davčna oblast tako naznanilo vsaj v 8 dneh, ko se je škoda opazila. V vlogi je treba navesti, naj davčna oblast vpoštevata škodo, povzročeno po mrazu, pri odmeri davkov. Priporočam pa, da naj gg. župani ne zamudijo 8dnevnega naznanilnega roka. Obenem priporočam, da posestniki, katerim je n. pr. slana popolnoma ali pa vsaj v veliki meri uničila vinski pridelek, tudi sami prijavijo davčni okrajni oblasti nastalo škodo. Vloga naj se glasi:

»Davčno okrajno oblastvo

v Mariboru.

Naznanjam, da mi je mraz v času od do 1927 uničil v mojem vinogradu parcel. št. letošnji pridelek tako, da ne bo letos prav nobenega dohodka iz vinograda (ali pa: pridelek je uničen od 50—80%). Prosim, da se ta moja prijava upošteva in se mi odpiše zemljiški davek ter se ogromna škoda, ki me je zadela, upošteva tudi pri dohodnini; ker letos ne bo iz vinograda niti toliko dohodkov, da bi bili kriti stroški obdelovanja.

Datum.

Podpis.

Potrdilo občinskega urada.

Opozarjam pa še enkrat, da je treba ta naznanila naznaniti takoj in tako, da dobi davčna oblast to prijavo vsaj 8 dni potem, ko je nastala škoda.

Franjo Zebot, narodni poslanec.

Velik požar v Jareninskem dolu

V ponedeljek okrog 3. ure zjutraj je nastal velik požar v Jareninskem dolu. Goreti je prišlo s slamo krito gospodarsko poslopje posestnice Marije Gornik. Ker ni nikjer v bližini gasilnega društva, se je ogenj naglo širil in predno so pozvali potom najbližnjega telefona, ki je skoro 1. uro oddaljen od kraja požara, mariborsko gasilno društvo, je bilo že celo poslopje v plamenih. Mariborski gasilci so bili obveščeni okrog 5. ure in v

Ne samo za birmance

temveč tudi za botre in botrice je najbolj ugoden nakup oblek, modnih potrebščin itd. — ker je znano vsem — samo pri tvrdki

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA.

S. Montanus:

Ali more biti katoličan predsednik Zedinjenih držav?

Amerika se pripravlja na predsedniške volitve. V taki važni volivni dobi še stric Samova polževa kri valovi in kipi kakor mošt v sodu. Razni dolarski magnati, katerim gotovo ni vseeno, ali bo zmagal republikanec ali demokrat v takih burnih političnih časih kaj radi zapro svoje tovarne, ali vsaj omeje obrat, deloma, da se lahko popolnoma posvete volivni kampanji, deloma in še bolj pa zato, da bi delavstvu pokazali, tako in še slabše bo, če boste volili demokrata. Oni so namreč izvečine republikanske stranke, ki je stranka kapitalistov.

Predstoječe predsedniške volitve duhove še posebno razburjajo. S sedanjim predsednikom Coolidgeom široka javnost ni več zadovoljna. Ko je za Hardingom avtomatično zasedel prestol Zedinjenih držav, si je s svojo karakteristično, naravnost proverbijalno mirnostjo in molčečnostjo pridobil simpatije, kar mu je po suplenturi prineslo izvolitev. A te, na senzaciji temelječe simpatije so se polagoma začele zgubljati, zlasti, ker je ponovno tudi takrat molčal, ko bi ljudstvo rado, da bi bil govoril. Včasih je pa spregovoril, ko bi bilo ljudstvo rajši videlo, da bi bil molčal. Zlasti so mu mnogi zamerili, ker je podpiral

vini Unije In kar še ni bilo, to se smatra dejansko za nemogoče. Nihče ne taji, da je teoretično mogoče. Vsak ameriški državljani, brez ozira na versko prepričanje po ustavi lahko zasede predsedniško mesto. A nekaj družega je teorija, nekaj družega praksa. Kako to dvoje v našem slučaju v sklad spraviti, to je za Amerikance še vedno odprto vprašanje.

Ni prvič, ko se Smith imenuje med predsedniškimi kandidati. Vsakokrat se je z njim pojavilo tudi vprašanje: More li katoličan dejansko biti predsednik? A doslej je na to vprašanje odgovarjala le katoliška in mala politika. Višja in najvišja politika, ki njegove kandidature ni resno vzela, se z njim ni bavila. Topot je stvar drugačna. Smith je prav resen kandidat, zato je tudi vprašanje postalo resno, tako da niti višja politika ne more mimo njega. Z ozirom na možnost njegove zmage, je njujorški advokat Karl C. Marscha naslovil na Smitha javni poziv, naj izjavi, jeli misli, da more biti prepričan katoličan ohenem popolnoma lojalen ameriški državljani in v slučaju, da postane predsednik, prepričan branitelj ameriških državljanjskih svobodščin in svetinj. Apellant sam, ki se izdaja za dobrega poznavelega prava katoliške cerkve in njenega nauka o razmerju med cerkvijo in državo, dokazuje na podlagi istega, da se lojalen katoličan in lojalen ameriški državljani, še bolj pa predsednik, izključujeta.

Na ta poziv Smith obširno odgovarja v »odprtem pismu«. V uvodu se apellantu za-

hvaljuje, da mu je dal priliko javno dokumentirati lastno brezpogojno lojalnost napram državi, kakor tudi nereservirano lojalnost dvajsetih milijonov katoličanov, ki jih z njim vred sumiči rezervirane ne lojalnosti. Predno preide k zavračanju posameznih točk, odkrito izjavi, da se je kot lajik v načelnih vprašanjih glede medsebojnega razmerja cerkve in države, zlasti v Ameriki, orientiral pri poklicnih strokovnjakih, da mu nasprotnik kot rutiniran jurist ne bo mogel očitati, češ, da so mu tozadevna načela neznana. Name-noma da je konzultiral samo take, o katerih pravem cerkvenem mišljenju ne dvomi in katerih ameriški patriotizem je nad vsak dvom vzvišen. Do zob obožen z načelnim znanjem in bogat na osebnih skušnjah začne drobiti nasprotnikove dokaze drugega za drugim, dokler jih ne razblini v nič. Predolgo bi bilo mu dobesedno slediti in za Evropejca, ki ne pozna ameriških razmer, je tudi marsikaj neumljivo. Glavna vsebina, brez ameriških ro-kavic povedana, bi bila sledeča:

Vi, Mr. Marshal, ste katoliški nauk o razmerju med cerkvijo in državo proučevali iz angleške katoliške enciklopedije, saj se sami nanjo sklicujete. A tega nauka ali niste razumeli, ali ga pa niste hoteli razumeti. Gotovo, da obstoječe razmerje med ameriško cerkvijo in državo v očeh katoličana načelno ni in ne more biti najidealnejše. Prav tako gotovo je pa, da je v danih razmerah najboljše. Katoliška cerkev je uvidela, da je njen vzor v takih razmerah nedosegljiv in je bila široko-

nekaj minutah je odbrzela na mesto požara velika avtoturbina, ki je dospela ravno še pravočasno, ko se je ogenj že začel širiti na v bližini stoječo hišo, hlev in manjše gospodarsko poslopje. Iz bližnjega ribnika so bile takoj napeljavane cevi in posredilo se je rešiti ostalo poslopje, dočim je poslopje, kjer se je ogenj začel, popolnoma pogorelo. Uničeni so poleg tega vozovi in poljedelski stroji, ki so stali v šupi. Škoda je zelo velika ter le deloma krita z zavarovalnico.

Vlak skočil s tira.

Vlak, ki vozi iz Sušaka ob 21. uri 43 minut v Zagreb, je 12. t. m. med postajama Draga in Sv. Kuzma skočil s tira. Vслед dima v 2 km dolgem predoru je nastala med potniki, zlasti med ženskami in otroci velika panika. Le prizadevanju železniškega osebja se je zahvaliti, da se ni zgodila večja nesreča.

Ubegli kačak.

Iz mariborske kaznilnice je pobegnil dne 14. t. m. popoldne na 30 let ječe obsojeni kačak Ašim Kodrijevič iz kraja Repi pri Pristini v Južni Srbiji. Delal je v gramozni jami poleg kaznilnice in porabil priliko, ko paznika ni bilo v bližini, ter neopaženo izginil. V mariborski kaznilnici se je nahajal od 18. maja 1922 ter ima na vesti številne umore, rope in tatvine. Pobegnil je v obleki kaznjencev, govori pa arnavsko in srbsko.

Nezgod a osebnega vlaka.

Nedeljski večerni osebni vlak Ljubljana—Maribor bi moral biti ob 10. uri v noči v Mariboru, a je pripeljal šele ob polnoči. Med potjo in sicer proti postaji Ponikva je počila na stroju cev in se je potegnil vlak le še s težavo na postajo. Telefonirali so po rezervno lokomotivo v Celje, ki je bila k sreči zakurjena in je imel vlak le dve uri zamude.

Prepovedan občni zbor nemške lige Društva narodov.

V soboto bi se moral vršiti v gostilni Senekovič v Mariboru ustanovni občni zbor nemške lige za propagando Društva narodov. Sliče na to, da je ustanovila nemška manjšina tudi na Čehoslovaškem. Na mariborski ustanovni občni zbor so dospeli delegati Nemcev iz raznih krajev, toda do sestanka ni prišlo, ker je policija občni zbor iz formalnih razlogov prepovedala.

Kaj je z ubeglim dečkom?

Poročali smo že, da je dne 4. t. m. pobegnil od doma 15 letni dijak IV. realke v Ljubljani Drago Gregorič. Dečko je pobegnil najbrže v smeri proti Raketu. Dasi je preteklo od tedaj že 14 dni, vendar nimajo njegovi starši še nikakega točnega sporočila o njem. Ljudje so ga sicer videli v Planini, kasneje tudi v Cerknici in v Gorenjem Jezeru, odkoder je krenil proti Ložu in še dalje proti Prezidu in Čabru. Dečko, ki je zelo nagnjen k pustolovščinam, namerava menda preiti državno mejo in ker se mu to pri Planini ni posrečilo, skuša najti kako možnost prehoda blizu Snežnika.

Dečko je oblečen v rujavozelene hlače, dokolenke in v zeleno skavtsko srajco in je opremljen z dežnikom. Za svoja leta je nizke postave, je precej debel, ima temne kratke lase in črne žive oči. Ker je zelo prebrisani, se zna orožnikom spretno izogibati ter bi bilo zato zelo umestno, da bi ga kmetsko prebivalstvo, pri katerem išče gostoljubja, kje ustavilo. Vsa poročila o pobeglem dečku bo hvaležno sprejela gospa Ana Gregoričeva v Ljubljani, Gosposka ulica št. 3.

Kopališče na Savi.

S projektiranim kopališčem za Ljubljančane v Mednem pod Šmarno goro za letos ne bo najbrže nič, ker se je kopalna sezona tako rekoč že pričela. Projekt bo po možnosti realiziran prihodnje leto. Pač na namerava mestna občina popraviti kopališče na Ljubljani ter Kozlezijsko. Radi ko-

pališča v Kozlezijski obstoje gotove zapreke s strani mestnega gradbenega urada, ki trdi, da bi bili stroški za popravilo previsoki. Na vsak način pa bodo tudi letos v Kozlezijski najmanj solne in pršne kopeli. Projekt kopališča v Mednem pa se mora zelo natančno proučiti, ker namerava mestna občina zgraditi na Savi kopališče, ki bo odgovarjalo vsem zahtevam in ki bo zadostovalo za še tako velik poset.

Slovenci v Italiji

Teror v Istri se stopnjuje.

V torek, 10. t. m. je na grožnjo fašistov in na opozorilo karabinerjev zapustil Krkavce župni upravitelj Silvani in odšel k staršem v Milje. Po zadnjih dogodkih radi petja med šmarnicami moramo registrirati nova nasilja, ki dokazujejo, da nosijo veliko krivdo za sedanje nezno stanje v Krkavcih tudi karabinerji. Varnostni organi so se postavili v službo moralnih propalic kakor Delucca, D'Este, Relli in Petri, mesto da bi ščitili napadenega duhovnika in nesrečno ljudstvo. V soboto je učitelj Delucca kakor druge dneve spravil na cerkveni kor otroka, ki so ob začetku in zaključku šmarnice peli italijanske nabožne pesmi. Med šmarnicami pa so prepevali stari pevec, seveda v slovenskem jeziku. Slovenske pesmi in litanije je ljudstvo pelo s pravim navdušenjem, pela je vsa cerkev. Prišla je ne-

delja. Cerkevni pevci so bili že zbrani, domnili so se, da bodo peli pri maši kakor ponavadi; Delucca pa je skoval drugi načrt. Tlik pred mašo pridejo karabinerji in zahtevajo od pevcev, naj jim sledijo v Pomjan k brigadirju (poveljniku karabinerske postaje). S karabinerji je odšlo pet pevcev. Po dveh urah hoji so prišli srečno v Pomjan. Brigadir se je tam nekaj razgovarjal, nakar jih je odpustil rekoč: »No, sedaj lahko greste pet k maši v Krkavce!« Maše je bilo seveda že zdavnaj konec in pevec so takoj razumeli: Delucca je naročil karabinerjem, naj pevce s katerimkoli izgovorom odpeljejo, da ne bodo mogli pri maši peti v slovenskem jeziku. Popoldne se je vršil blagoslov, med katerim so pevci prepevali v slovenskem jeziku. Tudi za to je prišla takoj drugi dan kazni. Karabinerji so izvršili hišno preiskavo pri treh pevecih, medtem ko so bili ti na delu. Našli niso seveda ničesar; njihov namen je pač le ta, da prestrašijo uboge družine. To so pa gotovo dosegli. — Pred dobrimi tremi tedni so karabinerji odpeljali na postajo v Pomjan tri deklice, ki so med italijansko pridigo — župnik je moral pridigati pol v slovenskem pol v italijanskem jeziku — štale iz slovenskih mašnih knjig. Karabinerji so zahtevali pojasnila, zakaj niso poslušale italijansko pridigo. — Če se še javni varnostni organi zgubljajo v takem šikaniranju slovenskega življa, potem lahko rečemo, da je v Istri vsega konec. Fašistovski režim, ki se tako ponaša s svojo avtoritativnostjo, mora narediti konec tej kulturni sramoti, sicer dokaže, da jo odobrava.

Dnevne novice

★ **Orliškim krožkom.** Orliške krožke opozarjamo, da praznujejo 10 letnico majske deklaracije in 1100 letnico Cirilovega rojstva v smislu navodil in sporeda, ki so jih krožki prejeli. — Slov. Orliška Zveza.

★ **Pozor pred inozemskimi potniki.** Okrajni trgovski gremij v Celju nam pošilja v objavo: Z ozirom na svoječasno objavo okrajnega gremija trgovcev v Celju, s katero je članstvo opozorilo na odločbo o prepovedi inozemskim trgovcem in potnikom, nabirati naročila pri privatnih osebah, se članstvo na novo opozarja in naproša, da nemudoma javijo načelstvu konkretne slučaje prestopkov, storjenih po teh potnikih, in v naznanilo navedejo trdiko, katero potnik zastopa. Prijavljeni so gremiju slučaj, da se inozemski potniki ne ozirajo mnogo na to odločbo in nemoteno pobirajo naročila pri privatnih osebah. V prvi vrsti se članstvo opozarja na potnike raznih inozemskih knjigarn, ki stalno pošiljajo svoje potnike z direktnim naročilom, da obiščejo razne privatne stranke. Tudi ostalo prebivalstvo se naproša, da naznani gremiju slučaje nabiranja naročil potom inozemskih potnikov. Gremij bo zoper kršitelje teh predpisov najstrožje postopal in vplival na merodajna oblastva, da se takim kršiteljem dostop v našo državo zabrani. — Načelstvo.

★ **Na drž. ženskem učiteljsku v Ljubljani** se prično izpiti za otroške vrtarice (zabavilje) dne 30. maja. Pravilno kolkovane in s prilogi (krstni list, zadnje šolsko izpričevalo, uradno potrjeno o enoletnem hospitiranju v otroškem vrtcu, zdravniško in pravno izpričevalo) opremljene prošnje je vpsolati na ravnateljstvo do 25. maja. Izpiti za učiteljice ženskih ročnih del bodo pa 3. oktobra.

★ **Zahvala.** V veliko tolažbo nama je bilo, da se je v Mariboru v stolnici vršila slovesna zadušnica za t. g. svetnikom Jakobom Aljažem; ravno tako v sled naklonjenosti Aljaževga kluba pri franciškanih v Ljubljani, kjer je iz prijaznosti sodeloval pevski zbor št. g. p. Hugolina Sattnerja. Iskrena zahvala vsem za toliko tolažbo ob bridki izgubi. — Marija Zagar, nečakinja; Franc Pečarič, kaplan.

★ **Zveza jugoslovanskih inženjerov in arhitektov, sekcija Ljubljana,** vabi svoje člane na sestanek, ki bo v petek, dne 20. maja ob 20. uri v družabnem lokalu v Kazini. Na dnevnem redu bo razgovor o letošnji glavni skupščini v Zagrebu, na kateri se bodo ob-

ravnala izredno važna strokovna in stanovska vprašanja. Hkrati se bo takrat vršil kongres slovanskih inženjerjev, proslava petdesetletnice obstoja zagrebške sekcije in otvoritev njenega lastnega doma. Zagrebška sekcija bo priredila za goste izlet na Plitvička jezera. Za goste se bo tudi vršila predstava v Narodnem gledališču.

★ **Smrt vrle gospodinje.** V Šalincih je umrla v soboto Franciška Slavičeva, roj. Karba. Včeraj so jo izročili materi zemlji pri Sv. Križu na Murskem polju. Dobri dušici večni mir!

★ **Ugodnosti v planinskih kočah.** Osrednji odbor Slovenskega planinskega društva opozarja svoje člane, da uživajo ugodnosti glede vstopnine in prenočnine v njegovih kočah le tisti, ki so članarino za tekoče leto plačali in imajo to v legitimacijah potrjeno. Kdor se s takim potrdilom ne more izkazati, plača celo pristojbino, kakor nečlan. — Dogaja se namreč, da turisti v tem oziru čisto grešijo in se zanašajo na brezbriznost oskrbnic, posebej pri velikem valu. Pripominjamo, da imajo oskrbnice strogo nalog, da od vsakega turista zahtevajo legitimacijo in se prepričajo, ali je plačilo članarine za tekoče leto potrjeno. — Nadalje opozarjamo na hišni red, ki predpisuje po 10. uri zvečer mir, da ne bo zopet neljubih incidentov.

★ **Ljubljanski oblastni odbor Rdečega križa in njegov naraščaj prirediti** v dne 4. junija popoldne in 5. junija 1927 dopoldne običajni dan Rdečega križa s pobiranjem prispevkov in nabiranjem novih članov.

★ **Redni občni zbor Konjarskega društva za ljubljansko oblast** se vrši dne 25. maja t. l. ob 11. uri dopoldne v dvorani Kmetijske družbe v Ljubljani na Turjaškem trgu.

★ **Jako napreden sklep.** Od krškega županstva smo prejeli sledeči popravek: Na dopis, ki je bil objavljen med dnevnimi novicami v Vašem cenj. listu z dne 14. t. m. št. 108. pod naslovom »Jako napreden sklep«, Vas prosim, da popravite poročilo sledeče: Ni res, da je občinski odbor votiral za Žerjavovo »Domovino« 100 Din, res pa je, da je občinski odbor dovolil 100 Din podpore dijaški kuhinji »Domovina«.

★ **K položaju v papirnicah.** V sestavku pod gornjim naslovom se je v nedeljskem »Slovencu« z dne 15. maja t. l. vrnila v drugem odstavku neljuba pomota, da predpisuje predlog zakona o obci carinski tarifi tar. šte.

Nega zob za vsakega.

Redna nega in skrb za čistoto ustne dupline in zob je eno prvih sredstev za obrambo bolni. Ostanite zdravi, da morete delati in zaslužiti. Rabite pri vsakodnevni negi zob

Pebeco pasto za zobe.

445 pod 1. a) za 100 kg uvoženega rotacijskega papirja 1 Din carine. Glasiti se mora pravilno 12 Din.

★ **Pri lenivosti črev, želodčnem in črevesnem katarju, oteklinah debelega črevesa, nagnenju k vnetju slepiča odzdravi naravna »Franz-Josef«** grenčica zaprtje v trebuhu hitro in brez bolečin. Dolgoletne izkušnje po bolnicah učijo, da raba »Franz-Josef« vode izobno ureja delovanje prebavil. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

★ **ITO — zobna pasta najboljša.**

★ **Ameriška pooblastila preskrbi in druge ameriške posle uredi najhitreje in ceno:** Dr. Ivan Černe, Gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6, poslopje Ljudske posojilnice.

Ljubljana

⊙ **Predavanje o religioznem problemu.** V četrtek, dne 19. t. m. predava ob 8 zvečer v Akademskem domu (na Miklošičevi cesti) dr. Franjo Čibej. Snov predavanja: Bog, religija in teologija. Vabljeni naša inteligenca, ki ji je ta stvar pri srcu.

⊙ **Društvo za narodno zdravje priredi** v torek, dne 17. t. m. ob pol 20 v Šolski polikliniki (učiteljske na Resljevi cesti) članski sestanek z zaključnim predavanjem o prvi pomoči. Predavatelj g. dr. Blumauer. — Pristop imajo tudi po članih vpeljani gostje.

⊙ **Ljubljanska porota v tem tednu:** Jutri je razprava proti Leskovcu Francu zaradi posilstva in proti Urhu Janezu zaradi uboja, 18. maja proti Lombarju zaradi tatvine in goljufije, 19. maja proti Pernetu Fr. in tovarišem zaradi železniške tatvine. Senatu predsedujejo po dnevih: dr. Kaiser, Janša, dr. Mladič in Antloga. Za soboto še ni gotovo, če bo porota.

⊙ **Težka nesreča pri trganju cvetice.** Mala sedemletna deklica — njena identiteta še ni ugotovljena — je trgala včeraj popoldne med 5 in 6 na grajski strmini nad Mestnim trgom v Ljubljani cvetice. Pri tej nedolžni zabavi ni pazila dovolj in se je spodrsnila ter padla kakih pet metrov globoko s strmine na dvorišče tvrde Skabrne. Deklica se je pri padcu smrtno nevarno poškodovala ter je obležala nezavestna na tleh. Radi notranjih poškodb je pričela močno bruhati kri. Vso okrvavljeno so prepeljali z rešilnim avtom v bolnico. — Dodatno se nam poroča, da se ponesrečena deklica piše Hiti Nada, stara 10 let, hči upokojene delavke Karoline Hiti v tobačni tovarni, ki stanuje na Krakovskem nasipu 12.

⊙ **Ali veste, kje ste solidno postreženi v manufakturnim, galanterijskim in specerijskim blagom?** — Pri Francu Pavlinu, Gradišče 3.

⊙ **Nepošteni najditelji.** Služkinja Doroteja Rakovec je izgubila na Gradnovem nabrežju denarnico, v kateri je bilo 65.50 Din. Denar so našli trije fantalini, ki pa jih je policija izsledila. Oni, ki si je denarnico pridržal, je pet dinarjev že zapravil, za ostalo pa trdi, da v denarnici sploh ni bilo več denarja.

⊙ **Psa je zastrupil.** Prav čudno veselje ima nekdo v Spodnji Šiški. Ker sovraži iz dna srca vse mačke, jim je pričel nastavljati s strihinomom nastavljen meso. Mnogo mačk

srčna zadosti, da je, ne da bi izdala svoj vzor, zahtevala za svoje člane le svobodo in enakopravnost z vsemi drugimi veroizpovedanji. In ta ji je bila, kakor vsem drugim, po ustavi zagotovljena. Zato pa, kakor so pripadniki drugih veroizpovedanj lahko lojalni ameriški državljani, tako morejo biti tudi katoličani. Kdo si upa reči, da niso tudi v resnici bili. Li menite, Mr. Marshal, da bi bili šli tisoči katoličanov v smrt za zvezdno zastavo, če ne bi bili po srcu lojalni podaniki? Li mislite, da bi katoliški prelati: Gibbons, Ireland, O'Connell, Dowling in drugi tako goreli ameriškega patriotizma, ko bi vedeli, da so v nasprotju z naziranjem svoje cerkve? In kdo naj bi bolje poznal tozadevno mnenje katoliške cerkve kot oni? Če vi, Mr. Marshal, kljub temu nje in nas dolžite neodkritosrčnega patriotizma, je vzrok ta, ker ste imeli pred očmi le načelni vzor katoliške cerkve glede verskega toleranca, ne pa njene širokopotezne akomodacije dejanskim ameriškim razmeram. Pri tem vašem osebnem ozkorsrčnem pojmovanju sem spadajočji načel in njih aplikacije, se ne čudim, če nam katoličanom odrekate lojalni patriotizem. Toliko kar tiče načelno stran tega za nas tako pomembnega vprašanja.

Preidiva k njega praktični strani. Tu vam pa lahko govorim iz svoje lastne bogate skušnje, ki mi je tudi vi ne odrekate. Da meni moja vera ni samo obleka, temveč prepričanje in življenje, vam je znano. Da bi mogel

po tem svojem verskem prepričanju živeti, se, kakor prav tako dobro veste, nisem stisnil v kak kot, da bi tam na skrivnem molil svojega Boga. Ne da bi se bal kakorkoli izdati svoje versko prepričanje in svojo udanost moji materi cerkvi, sem stopil na politično arena. Dolgo je že tega, kar sem prvič to storil. Devetnajst državnih služb sem med tem časom imel. Pri prevzetju vsake sem moral prisesti, da bom varoval ustavo naše domovine. Brez pomisleka, da ne bi s tem morda izdal svetinje svoje vere in cerkve, sem prisegel. In po pravici vam povem, da radi svojega verskega prepričanja in cerkvenega mišljenja nisem ves čas nikoli prišel v nasprotje ne z zahtevami svoje cerkve in njenih predstavnikov, ne z zahtevami države in njenih interesov, splošnih in posebnih. Tretjič sem sedaj guverner mesta New York. V tem času je posestna vrednost državnih šol, s katerimi cerkev po ustavi nima nič opraviti, zrastle od devet na dvainosemdeset milijonov dolarjev. Pri tem razcvitu javnih šol so me kot davkoplačevalci pripadniki vseh ver enako podpirali. Nihče me ni nikoli vprašal, kaj sem po prepričanju. Vsi so videli v meni najvišjega predstavnika države, ki dela za njen dobrobit. Edino to je bilo zanje merodajno. Pri nastavljanju državnega uradništva nisem nikoli nikogar vprašal po njegovem prepričanju in strankarski pripadnosti. Le uradniška usposobljenost in porabnost je bila zame odločilna. Tako se je zgodilo, da sta se v mojem kabinetu, ki se je januarja sestal v Al-

bany, našla le dva katoličana, a trinajst protestantov in en jud. Moj namestnik, ki že trideset let služi v guvernerskem uradu, dokler ni postal moja desna roka, je po veri protestant, politično republikanec, zraven tega pa še prostozidar dvaintridesete stopnje.

Ko je Smith zavrnil vsa sumničenja svojega protivnika, je kratko in precizno resumiral svoja načela kot katoličan in ameriški državljani, ki so sledeča:

Jaz verujem, da je treba Bogu služiti v smislu vere in prakse rimsko-katoliške cerkve.

Jaz verujem v institucijah svoje cerkve ne poznam in ne priznam nobene sile, ki bi se mogla vtikati v poslovanje konstitucije Zedinjenih držav, ali se kakorkoli uveljavljati pri njih postavodaji. Verujem namreč v absolutno prostost vesti vsakega človeka in enakost vseh cerkva, vseh sekt in vseh veroizpovedanj v obeh postavah, ne kot kako uslugo, temveč kot pravico.

Jaz verujem v absolutno ločitev cerkve od države ter v strogo, ustavno zagotovno prepoved, da kongres ne sme dajati nikakih vero zadevajotih postav, kakor tudi ne prepovedovati svobodnega verskega udejstvovanja. Verujem tudi, da nobena, katerakoli cerkvena oblast, nima kakršnekoli pravice, se s svojimi odredbami vtikati v državno postavodajo. To pravo ima izključno v svojem okviru, za svoje podložne.

Jaz verujem, da je vzdrževanje javnih šol eden izmed temeljnih kamnov ameriške

svobode. Verujem pa tudi, da imajo stariši pravico otroka izročiti v vzgojo ali javni, ali verski šoli, ki jo vzdržuje njih cerkev.

Jaz verujem v načela, naj se naša država ne vtika v zadeve drugih narodov in da moramo Amerikanci z vso odločnostjo nastopati proti vsakemu takemu vmešavanju, naj je zagovarja kdorkoli.

Jaz verujem v skupno bratstvo človeštva pod skupnim očetovskim vodstvom božjim. V tem duhu se združujem v goreči molitvi z vsemi svojimi sodržavljani, katerikoli vere, naj bi se noben javni uslužbenec nikoli več ne izzival radi svoje vere, v kateri ponizno služi svojemu Bogu.

Kakor bomba je padla ta Smithova jasna in odločna izjava med ameriške protikatoliške bigote. Trenutno jim je kar sapo zaprla. Mislili smo, sedaj smo mu nastavili nož. Neizbežno mora v svojem in v imenu vseh katoličanov pokazati svojo barvo in priznati, da prepričan katoličan ne more biti prepričan ameriški domoljub, tedaj praktično tudi nikoli predsednik Zedinjenih držav. Na, pa dobe tak odgovor! Prav za prav Smith ni nič novega povedal. Že pred osemnajstimi leti je

Da te njegove veroizpovedi ne bo kdo napačno umeval, moramo ponovno opozoriti na to, da govori kot ameriški katoliški državljani, imajoč pred očmi tamkajšnje razmerje med cerkvijo in državo, od obeh strani legalizirano. S tega, relativnega stališča je treba presojati njegove krepke izraze o absolutni svobodi vesti, absolutni ločitvi cerkve od države in kar je še podobnega.

je že moralo žrtvovati svoje ubogo mačje življenje, zgodilo pa se je, da je pogoltnil kos zastupljenega mesa tudi pes g. Hugona Hilserja in seveda poginil. Nastal je takoj velik halo, ki se je končal s tem, da je psa vzel konjač, fant pa je prišel na protokol.

○ **Tatvina dragocenosti.** V stanovanje gospe Terezije Klančnikove iz Bekčina, občina Hostovnica pri Pragi, stanujoče na Gospodarski cesti, je vdrl neznan vlomilec s ponarejenim ključem ter pokradel več srebrnih in zlatih ur, verižic, prstanov, uhanov, dalje nekaj perila in 450 Din gotovine. Gospa Klančnikova trpi skupno 2000 Din škode.

○ **Lizol.** Vztrajen samomorilec je vsekakor brezposelni ključavničarski pomočnik Iv. Bakšič iz Spodnje Šiške. Pred kakimi desetimi dnevi smo poročali o njegovem poskusu samomora na pol. ravnateljstvu, v sobi pol. nadzornika g. Zajdele, kjer je izpil steklenico lizola. Takrat so ga komaj rešili smrti. V soboto zvečer pa se je Bakšič znova naveličal življenja in bede ter izpil v svojem stanovanju večjo dozo tega strupa. Toda tudi tokrat se mu ni posrečil samomor. Prepeljali so ga takoj z rešilnim avtom v bolnico, kjer so mu izprali želodec ter mu rešili življenje. — V nedeljo popoldne je izpil v Štepanji vasi kozarec lizola 25 letni mesarski pomočnik Karel N. Tudi njega so prepeljali pravočasno z rešilnim avtom v bolnico, kjer so mu izprali želodec.

○ **Vlom v kapelici.** Mestni čuvaj je opazil v nedeljo, da je neznan tat vlomil v nabiralnik v kapelici v Regaljevem gaju na Gradu. V nabiralniku je bilo približno za kakih 40 Din drobiža.

○ **Mož nagle jeze.** V nedeljo popoldne se je neki mesarski pomočnik tako razburil v gostilni pri Klobasarju na Viču, da je iz jeze na ves svet udaril z vso silo po kozarcu na mizi. Zabolelo je oba: kozarec, ki se je zdrobil in fanta, ki si je pri udarcu prerezal žile na desni roki. Težko poškodovanega je prepeljal rešilni voz v bolnico.

○ **Opozorjamo!** Samo še nekaj časa se prodaja radi preselitve vse preostalo oblačilno blago po izredno globoko znižanih cenah. Veliko ostankov volnenega blaga za ženske in suknja ter kamgarna za moške obleke po skoraj polovični ceni. Manufakturna trgovina pri Zmajskem mostu nasproti Jugoslovanske tiskarne.

BREZ KONKURENCE

so naši lastni izdelki pomladanskih oblek in površnikov!

Jos. Rojina, Aleksandrova c. 3.

Maribor

□ **I. koncert mariborskega pevskega okrožja** preteklo nedeljo je zbral do 120 pevcev, ki so najprej posamezno, nato pa skupno odpeli lepo število raznih slovenskih in srbohrvatskih pesmi. Po prvi pesmi, ki jo je odpel moški zbor »Maribor«, je nagovoril zbrane pevec in pevke, pa maloštevilno občinstvo g. prof. Brčević, podpredsednik okrožja, ter poudarjal velik pomen pevskega organiziranja, ki skušajo s pesmijo oblažiti in oplemeniti povojno neobčutno razpoloženje ljudskih mas, ki ne iščejo več blagode, ampak le razdraženosti in hrupa, dočim je pesem kakor pastorka. Pozdravil je navzoče zbrane in poudarjal njihovo veliko poštrevnost, ki so jo pokazali s tem, da so se potrudili v Maribor. Za njegovim govorom so nastopali posamezni zbori. Najprej iz Središča, nato št. Martinski, za njim konjiški in zadnji »Maribor«. Nastopi so pokazali, da so v spretnih rokah naših pevovodij. Zato so tudi želi prav navdušeno pohvalo. Saj so bili navzoči pred vsem taki, ki so vedeli upoštevati njihovo delo in poštrevnost, pa so tudi priznali uspeh, ki so ga z nastopom dosegli. Skupne pesmi, 2 za moški zbor in ena

ljubljenec cele Amerike, katoliške in nekatoliške, kardinal Gibbons v »North American Review« izjavil, da ameriški katoličani brez vsake rezerve in brez vsake želje po izpremembi pristajajo na ustavo Združenih držav. A njemu kot cerkvenemu prelatu vsaj v tem slučaju niso verjeli, da govori iz srca. Sedaj pa, ko je spregovoril guverner Smith, o katerega odkritosti noben pošten Amerikanec ne dvomi, smatrajo to vprašanje končno za likvidirano.

Komaj je časopisje prineslo celotno neoficielno besedilo Smithovega »odprtega pisma«, je začelo deževati priznanih izjav od najvišjih cerkvenih in političnih predstavnikov. Katoličani so ene misli, da je ta Smithova izjava doslej najboljša apologija katoliške cerkve v Ameriki. Celokupna Amerika je prepričana, da verska toleranca ni mogla najti boljšega in uspešnejšega zagovornika. Smithovi politični nasprotniki pa nič ne dvomijo, da je ta njegova izjava najuspešnejša reklama zanj kot predsedniškega kandidata. Dosegli so nekaj ravno nasprotnega kot so nameravali. Kako se bodo stvari dalje razvijale, bomo svoječasno poročali.

Naznanilo!

Kdor želi letos imeti prvovrstno in najmodernejšo slikarstvo, naj naroči le pri trdki

Ivan Martinc, slikar in pleskar
Ljubljana, Poljanska c. 20
Cene konkurenčne in solidne.

za mešan zbor, so odzvenele prav ubrano, kar gre posebna zahvala g. Gašparšiču, ki je znal pri kratki skupni vaji razgladiti vse razlike med izvajanjem posameznih zborov. Mariborsko pevsko okrožje je napravilo začetek, ki je razveseljivo znamenje, da bo lepa, ubrana pesem zopet zadonela po naših gorah in dolinah. Kljub temu, da še ni v splošnosti dovolj razumevanja za to delo, bo vendar mariborsko pevsko okrožje nadaljevalo z njim do vedno večjih in lepših uspehov. — Zbori so se nato še skupno fotografirali, po kratkem sestanku pa so se razšli v svoje kraje, veseli, da so bili kljub vsem oviram vendarle toliko pogumni in napravili začetek pevski organizaciji v mariborskem okrožju.

□ **Proslava 25 letnega umetniškega delovanja g. Andre Mitroviča.** V soboto, dne 14. maja, se je vršila v Narodnem gledališču slovesna proslava 25 letnice umetniškega delovanja ravnatelja mariborske opere g. kapelnika Mitroviča. Gledališče je bilo popolnoma razprodano, občinstvo je bilo svečano razpoloženo ter je viharo pozdravljalo priljubljene g. kapelnika. Na odprti sceni je jubilanta pozdravil intendant g. dr. Radovan Brenčič, nato zastopniki zagrebškega in varaždinskega gledališča, g. kapelnik Smodek in g. Tepavec; jubilant je dobil nebroj pismenih in brzojavnih čestitk, med drugimi od Narodnega divadla v Pragi, od vel. župana, mariborskega župana itd. V poklon je dobil mnogo vencev in daril. Slavjenec se je vzradoščen nad izrazom navdušenja, s katerim ga je občinstvo pozdravljalo, ginjen zahvaljeval ter pozival publiko, da omogoči obstoj mariborski operi. Sledila je slavnostna predstava opere »Rigoletto«, ki je vsestransko uspeša.

□ **Socijalistične slavnosti** so potekle brez vsakega pravega odmeva med delavci. Videlo se je, da njihov vpliv poenjuje in da jim sledi še predvsem nerazsodna mladina, ki jo mikajo rdeče zastave in kričeca, a prazna socijalistična gesla. Vendar je bilo opaziti, da so vsi prav strogo disciplinirani in zagrizeni strankarji. Od drugod se jih je pripeljala le malo, večina jih je bila od onkraj Drave.

□ **Velikodušen dar ferijalni koloniji narasčaja Rdečega križa.** Okrožna skupina državnih nameštencev in upokojencev za okrožje Maribor je poklonila v gori omenjeni namen 800 Din, za kar ji izreka izvršilni odbor PRK najtoplejšo zahvalo s prošnjo na javnost, da bi našla še mnogo posnemovalcev.

□ **Angleški krožek priredi v nedeljo dne 12. junija društveni izlet v državno zdravilišče Roška Slatino,** kjer se bo udeležencem izleta razkazal kopališni obrat. Izlet se vrši le, če se prihlasi zadostno število udeležencev. Obvezne prijave članov društva, njihovih družin in po njih vpeljanih gostov sprejema do 1. junija ravnateljstvo državne realke. Krajši društveni izlet se vrši na praznik Vnebohoda, 26. t. m. popoldne z vlakom v Falo, od tam peš v Ruše in zvečer z vlakom nazaj v Maribor.

□ **Občni zbor društva za podporo revnih učencev** se vrši v sredo dne 18. t. m. ob 18. uri v dekliški meščanski šoli, Cankarjeva ulica, I. nadst.

□ **III. velika dobrodela tombola nižjih poštinih uslužbencev.** Dne 12. junija t. l. priredi podružnica nižjih poštinih in brzojavnih uslužbencev ob 15. uri na Glavnem trgu veliko dobrodela tombolo. V slučaju slabega vremena se preloži na nedeljo dne 19. junija t. l. Vsaka tablica stane 250 Din. Tablice prodajači vsi pismonoše in trafike. Dobitki so sledeči: I. tombola: pohištvo (krasna spalna oprava iz trdega lesa). II. tombola: šivalni stroj. III. tombola: zlata ura. IV. tombola: moško kolo. V. tombola: pitani prečišč, in mnogo drugih krasnih dobikov. Nihče naj ne zamudi te ugodne prilike, vsak naj poskusi svojo srečo. Čisti dobiček je namenjen bolnim in podpora potrebnim članom, njih vdovam in sirotam. Usojamo se obrniti na p. t. občinstvo, in prositi za naklonjenost in podporo. Odbor.

□ **Beg od doma.** Anton Volčjak, 20 let star, je pobežnil neznanokam od svoje matere, ki stanuje v Gospejini ulici 4. Ker je živčno bolan, ni izključeno, da se je zgodila z njim kaka nesreča.

□ **Dve tatvini koles.** Dne 14. t. m. je bilo ukradeno kolo iz veže hiše Aleksandrova cesta 16, last kazniškega paznika g. Tinte. — Naslednji dan, 15. t. m. pa je neznan tat odpeljal iz dvorišča Narodnega doma kolo znamke »Perle«, last slugi gostilničarja g. Oseta. Pred nakupom slujljivih koles se svari.

Celje

□ **Kandidatne liste za občinske volitve v Celju.** Včeraj je bil zadnji dan za vlaganje kandidatnih list za celjske obč. volitve. Vložene so bile štiri liste: I. SDS, nosilec dr. Juro Hrašovec, odvetnik, II. Lista združenih strank (SLS, NRS in Gospodarska stranka), nosilec dr. Alojzij Gorican, III. Lista JSJS (Bernotovič), nosilec Stefan Lah, pek, IV. Lista SSJ (Korenovci), nosilec železničar Karl Felician. Obe socialistični skupini sta vložili svoji listi v soboto dne 14. t. m. in sta imeli, kakor izveemo, s sestavo kandidatnih list težke ure. Tudi sedaj po vložitvi se jim kandidati neprijetno podajajo. Vodja Bernotove skupine Leskošek kandidira na drugem mestu svoje liste, pri Korenovcih pa je interesantno, da je v Ljubljano odhajajoči mojster Koren podpisan še kot namestnik.

□ **Velika orlovska prireditev v Celju.** Za nedeljo dne 10. julija t. l. pripravljata celjska

Isperite pred spanjem

zobe, ker boste tako prestregli škodljivo delovanje ostankov v ustih, ki so nevarni zdravju in lepoti Vaših zob

SARGOV

KALODONT

antiseptična zobna krema.

□ **Šmarnični govor v opatijski cerkvi** govori danes v torek 17. maja preč. g. Josip Kardinar, gimnazijski profesor v Celju.

□ **Pogreb učitelja Maksa Wudlerja** se je izvršil v soboto ob ogromni udeležbi njegovih stanovskih tovarišev in tovarišč ter šolske mladine vseh celjskih mestnih in okoliških ljudskih šol, meščanske, trgovske in obrtno-nadaljevalne šole. Pokojnikov učenec Krivec se je v ganljivih besedah poslovil od svojega učitelja, od vzornega vzgojitelja in dobrega tovariša pa sta se poslovila še bivši nadzorik g. Černe in šolski upravitelj gospod Hren. Pogreba se je udeležilo tudi lepo število častnikov celjske garnizije. Z rajnim g. Wudlerjem izgubi celjska SDS enega svojih najvnetejših delavcev, ki se je pa od svojih političnih prijateljev prijetno razlikoval s svojim velikim idealizmom, skromnostjo in koncilijantnostjo. N. p. v m.!

□ **Umrli so v Celju.** Dne 5. maja: Josip Kovač, sin narednika v Celju, star 4 leta; Anton Klemenc, redov 39. pp. v Celju, star 23 let in Albin Bab, posestnikov sin v Dobležicah, star 18 let. — Dne 6. maja: Antonija Zlender, kočarjeva hči iz Loke pri Zuzmu, stara 21 let. — Dne 7. maja: Franciška Vizjak, viničarka v Zagradu, stara 70 let in Jožef Mraz, dninar iz Kalobja, star 24 let. — Dne 8. maja: Anton Rihtar, posestnik v Razdelu, star 37 let in Maks Čuvan, tovarniški delavec v Gaberju, star 40 let. — Dne 11. maja: Jera Kobrila, občinska uboga iz Kostvurnice, stara 41 let. — Dne 12. maja: Maks Wudler, mestni učitelj, star 37 let. — Dne 13. maja: Ivana Kovač, posestnikova žena iz Lopate, stara 36 let. — Dne 15. maja: Marija Belaj, posestnica iz Pečovnika, stara 67 let.

□ **Ribarsko društvo v Celju** ima svoj občni zbor v petek dne 27. maja ob osmih zvečer v salonu hotela »Balkans«. Dnevni red po navadi.

□ **Poročila sta se 9. maja g. Joško Bertonec,** čevljarji mojster, z gđ. Klarico Kalbl, čevljarjsko šteparico. Poročil ju je celjski opat g. Peter Jurak.

in mariborska orlovska ekspozitura veliki javni nastop vseh orlovskih družin svojega območja. Za nastop je izbrano Celje. V programu je predvidena skupna služba božja, manifestacijski obhod in telovadna nastop.

Laško

Velikostni protidemokratski shod v Laškem. Agilni oblastni poslanec g. Matvez Deželak je sklical zadnjo nedeljo shod v Laškem z namenom, da poroča o delu naših oblastnih poslancev. Shoda se je udeležilo nad 200 zavednih naših mož iz ožje in širše okolice Laškega in lepo število Laščanov. Shodu je predsedoval g. Miha Hraštnik, gerent okrajnega zastopa, ki je uvodoma pozdravil v velikem številu došle zborovalce in omenil, da je bil shod prvotno sklican v Pivnico, da bi tudi demokrati v Laškem imeli priliko zagovarjati svoje občinsko gospodarstvo, a tega žal ni bilo mogoče, ker je bila Pivnica ta dan oddana in bi laški samostojni demokratje itak ne imeli ničesar, s čemer bi mogli svoje gospodarstvo zagovarjati. Nato je podal poročilo o delu oblastne skupščine g. poslanec M. Deželak, ki je v izredno poljudnem govoru in jasni, a obenem tudi odločni obliki poudarjal razliko med delom naših poslancev in zabavljanjem nasprotnikov ter navedel v svojem skoro enournem govoru uspehe, ki so jih dosegli naši državni in oblastni poslanci. G. govornik je zborovalcem odkrito povedal, da ni mogoče vsega na enkrat doseči in da moremo le postopoma iztrgati iz do sedaj zavzojene državne uprave dobroto za naše ljudstvo, ter poudarjal, da so te žalostne razmere, ki vladajo na gospodarskem polju, zakrivili v prvi vrsti samo-

stojni demokrati. Končno je pozval zborovalce, da se morajo zavedati svoje moči, se trdno organizirati pod okriljem SLS, ker je edino ista ona stranka, ki je zmožna da ozdravi gospodarske razmere na našem ozemlju. — Zborovalci so z izrednim zanimanjem poslušali izvajanja svojega poslanca, mu z glasnim pritrditvami izrekli svoje zaupanje in ga pozvali, da še nadalje dela tako kot dosedaj, t. j. v blagor in korist vsega okraja, ne samo posameznih oseb. Nato je nastopil g. dr. Godnič, ki je z ozirom na samostojnodemokratsko baharijo o gospodarskih zmožnostih SDS odkril njihovo gospodarsko moč. Odgovoril je tudi javno na napade, ki so jih priobčevali samostojni demokrati v »Jutru« proti »konsumarju« Deželaku, in razložil zbranim pristajam veliki pomen zadružne misli. Ko se je na te še podrobneje bavil s predstojelimi obč. volitvami, je zborovalce v temperamentnih besedah navdušil za idejo naše stranke in izjavil, da ne bo samo v korist posameznih strank, temveč v korist vsega prebivalstva, ako bo v Laškem dobila moč in besedo ideja našega programa.

Demokratska polomija v Laškem. Po krčevitih pritiskih in v obupnem prizadevanju za rešitev samostojne demokratske stranke v okolici Laško se pravoverni samostojni demokrati pod pokroviteljstvom glavnega tajništva v Ljubljani dosegli, da se sklicali shod K. O. Sv. Krištof pri Laškem z namenom, da ovreže vesti, ki so se širile o tem, da je imenovana organizacija prestopila k Davidovičevi stranki. Ker so se laški samostojni demokrati čutili sami prešihke, so poklicali iz Ljubljane gosp. profesorja Juga. Nedeljsko razkritje v »Slovenec« o dejanskem prestopu imenovane organizacije v Davidovičevu stranko je pa domačim in ljubljanskim demokratom zaprlo sopo. Na zborovanju je bilo navzočih z vsemi laškimi demokrati reči in piši 25 oseb, od teh samo 19 članov. Vse drugo članstvo prej cvetoče organizacije se je zborovanja vzdržalo in se v veliki meri udeležilo sestanka, ki ga je priredila nova skupina Davidovičeve stranke pri Sv. Jedrti nad Laškim. Prvo zborovanje je bilo kljub majhnemu številu udeležencev skrajno burno, ker je nastalo veliko prerekanje med laškimi samostojnimi demokrati in okoličani. Uspeh tega zborovanja je bil, da so laški demokrati v hudi razburjenosti zapustili to »ogromno« zborovanje. Končno so vendarle izvolili novi odbor in postavili kot predsednika krajevne organizacije SDS g. Goštinčarja, ki je obenem tajnik okrajnega zastopa za Laško, kot tajnika pa g. Ljubeja iz Sv. Mariete. Izbra ni bila ravno lahka, ker se je udeležilo tako malo število zvestih somišljenikov. Ta sestanek nam očito kaže, da razpada samostojna demokratska stranka na vseh koncih in krajih in da jo zapuščajo njeni najboljši dosednji člani, ker so spoznali, da stoji SDS v Sloveniji na skrajno trhljih in gnilih nogah in to od onega časa dalje, ko so skrahirale vse njihove banke.

Ptuj

□ **Sprejem g. knezoškofa** ob priliki birne v mestni župniji se je izvršil nadvse slovesno. Pred cerkvenimi vrati je bila zbrana duhovščina. Kot domači mestni nadžupnik je prvi pozdravil g. prošt dr. Zagar v lepem nagovoru, prepletenem s cerkveno-zgodovinskimi spomini na srednjeveški Ptuj, njemu sta sledila pozdrava mestnega župana g. dr. Senčarja in komisarja okrajnega zastopa g. M. Brenčiča. Jako prijetna in ganljiva sta bila pozdrava učenke meščanske šole M. Remše ter nekega učenca meščanske šole. Nato se je podal g. knezoškof v cerkev, kjer se je vršilo izpraševanje šolske mladine, ki se je v spremstvu učiteljskega udeležila škofovega sprejema.

□ **Osebnost.** Skratinka je ugrabila rodbini tajnika Kmečke hranilnice, občinskega svetnika g. Ferda Frasa nadvse ljubko 4 letno Marijo. Težko prizadetim naše iskreno sožalje!

□ **Novi vozni red.** Po novem voznem redu, ki velja od 15. maja, odhajajo vlaki iz Ptuja v smeri proti Mariboru oz. Ljubljani: 5.29, 9.03, 13.10, 17.02, 20.32 in brzovalka 14.07 in 2.08. — Proti Čakovcu oz. Murski Soboti pa 6.31, 9.44, 17.05, 22.32, brzovalka pa 4.30 in 15.20.

□ **Hazardistom** zadnji čas huda prede, policija jim je bila že ves teden za petami.

Slovenska krajina

Zgornji Petrovec. Poročil se je dne 9. t. m. podprednik fin. kontrole g. Kamenšek Jakob z gđ. Marijo Vrič v Stopercih pri Rogateu. Navedena je bila vrla članica Marijine družbe, kar je pokazal mnogoštevilni sprejem njenih sester. Dasi se je vršila poroka na delavnik, je vendar bila cerkev nabito polna, znak ljubezni do obeh mladih poročenec. Obe želimo posebno mi, njegovi ožji tovariši, obilo sreče in blagoslova.

Pod kolo mlatice je prišel. Od Sv. Helene so pred par dnevi peljali skozi M. Soboto mlaticino. Med potjo je neki spremljevalec opazil, da so hotela rešeta pasti ven. Priskočil je, da bi jih potisnil nazaj. Po neprevidnosti je stopil preblizu pred kolo. To mu je zgrabilo nogo, ga podrla na tla in po dolgem šlo preko njega. Zadel je strašne notranje poškodbe in kolo mu je polomilo tudi vsa rebra na levi strani. Ponesrečenca so takoj prepeljali v bolnico. Nadaljnja usoda nesrečnika ni znana, vendar pa je težko, da bi ostal pri življenju.

Visoka starost. V Rakčanu pri M. Soboti je umrla Marija Ščanar v lepi starosti 83 let. Umrla je imela to izredno srečo, da je lahko pestovala svojega pravnuka, kar gotovo ni vsakdanja prikažen.

Dopisi

Ribnica na Pohorju. Zvedeli smo, da je naš granitni kamnolom sprejel 20 delavcev-Nemcev in baje jih pride še več. Ali ni dobiti slovenskih delavcev za to delo? Tuji prihajajo k nam, domači delavci odhajajo v tujino. — 13. maja je Pohorje dobilo sneg in postalo je občutno hladno.

St. Jurij ob južni železnici. Člani prosvetnega društva in Orl. odseka se pridno pripravljajo za igro »Dan sprave«. S to igro nameravajo obiskati tudi »Českega Joža« in Blagorno. — Samoumor. Pretekli teden se je zastrupila z lizolom Pepca Golež radi neozdravljive bolezni. — Slana. V četrtek je padla po naših dolinah huda slana. Pozebel je fižol, krompir in tudi koruza. Najhuje so prizadeti v nižjih legah vinogradi. Tudi v nedeljo zjutraj je mestoma zopet padla slana in še povala, kar je v četrtek ostalo.

Sv. Jedert nad Laškim. Za 15. t. m. tu napovedani javni shod komunistov se ni vršil. Sklicatelj Ladislav Goršek in nekaj drugih je bilo aretiranih, shod pa, na katerega je prišel inž. Gustinčič iz Ljubljane, je bil prepovedan.

Ziri. Orlovsko splošne okrožne tekme so se vršile preteklo nedeljo. Zaradi velike oddaljenosti od sedeža okrožja (v Skofiji Loki) je Orlovsko Podzveza dovolila, da so se tekme vršile doma. Tekmovala sta odseka Trata in Ziri. Tudi letos so naši Orlji dobro opravili. Dosegli so 77.66% in dobili veliko diplomu ter prvenstvo Kerkovega okrožja. — Četa miličnikov se je nastanila v Osojnic. Prehod čez mejo je strogo zastražen. Nekoga so vjeli, ko je prekorčal mejo. Dobil je pol leta zapora. Aeroplan se večkrat sliši, vendar čez mejo se malokrat pokaže. V soboto 7. t. m. je plul tod čez proti Ljubljani. — Zdravstveno predavanje se je vršilo v nedeljo dne 8. t. m. v Katoliškem domu na Dobračevi. Predaval je g. dr. Ivo Pirc o higijeni hiše in nje okolice. 15. maja je pa priredila podružnica Jugoslovanske Matice igro »Vozel«. Obe prireditvi sta bili dobro obiskani in sta dobro uspeli. V soboto so bili poklicani zastopniki vseh društev na občino, da so se dogovorili glede proslave obletnice majske deklaracije.

Cerkveni vestnik

Kongregacija za gospe pri sv. Jožetu ima danes popoldne ob štirih odborovo sejo. Polnoštevno!

Naše dijaštvo

Akadska kongregacija bo praznovala letos svoj glavni praznik na Vnebohod dne 26. maja. Častna dolžnost vseh sodalov je skrbeti za to, da se proslava izvrši v Marijinem mesecu čim najlepše. Tedaj se bo izvršil tudi sprejem novih članov; vsi, ki želijo biti sprejeti, naj izročijo svoje prijave tov. M. Raku do 22. t. m. Ta dan bo tudi naša prva misla recitacija. V to svrhu nam bo na pogočnem sestanku, ki se bo vršil točno ob četrti na 9 v Akadskem domu, gospod prezes razložil mašne molitve tega praznika. Ker se moramo pomeiniti tudi o drugih zelo važnih kongregacijskih zadevah, je udeležba za vse sodale strogo obvezna.

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20 uri zvečer.

Torek, 17. maja: VOJICEK. Red A
Sreda, 18. maja: ZAPITO.
Četrtek, 19. maja (v opernem gledališču): BOBROV KOZUH. Gostovanje berlinskih igralcev. Izv.

Mariborsko gledališče

Torek, 17. maja ob 20: LOGARJEVA KRISTA. Abonma C. Kuponi.
Sreda, 18. maja ob 20: RIGOLETTO. Ab. A. Navadne operne cene.
Četrtek, 19. maja ob 20: PRI BELEM KONJICKU. Ab. B.

Gostovanje berlinskih igralcev v Mariboru se vrši po zadnjih vestih v petek 20. maja (Bobrov kozuh) in v soboto 21. maja (Ingeborg). Prva predstava je zagotovljena, druga pa le, če bo do jutri, toka, 17. maja gledališče razprodano. Reinhardtovi zahtevajo namreč tako visok honorar, gledališče pa je tako malo, da so vsi stroški pokriti šele, če je gledališče razprodano. Cene ložnim sedežem so po 150, 125, 100 Din, parterni po 125, 100, 80 Din. Balkonski sedeži po 125, 80, 50 in 30 Din, galerijski po 40, 20 in 15 Din, stojališča pa po 10 Din.

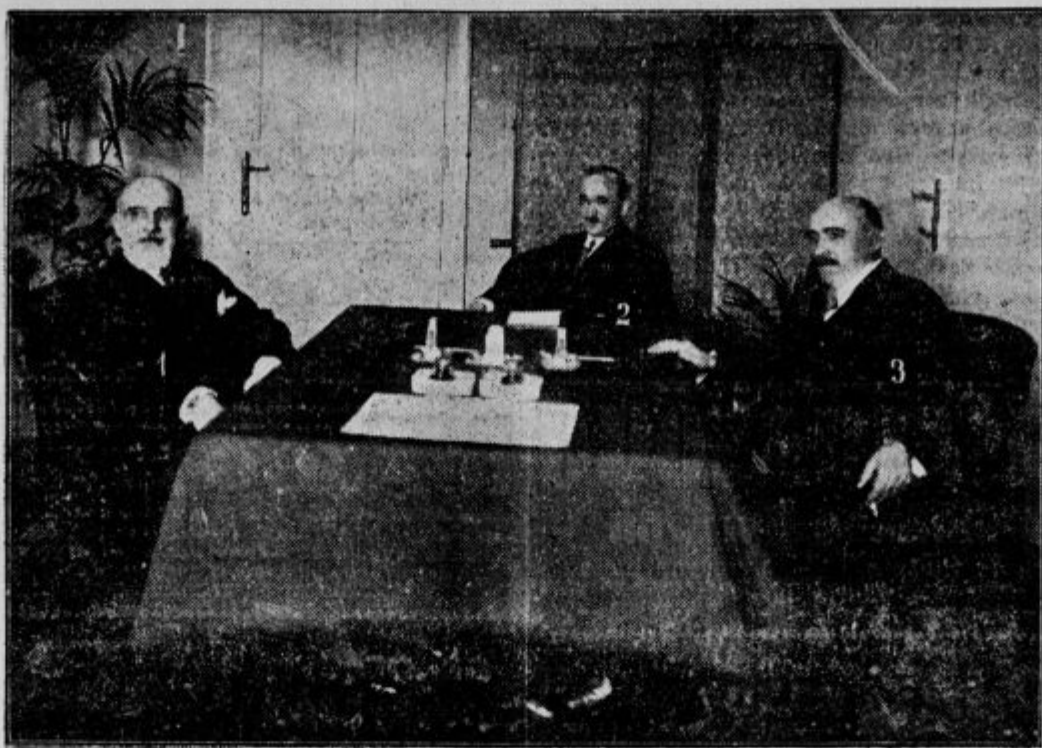
Glasba

BEATI MORTUI.

Kako krasno se je razlegala po svetlišču Gospodovim nagrobnica, katero je s toliko preciznostjo izvajala Glasbena Matica pri Aljaževem pogrebu in zopet pevsko društvo »Ljubljana« od tumbi z dr. F. Cekala! Tolikokrat sem jo že slišal, a vedno mi znova privabi solze v oči! Skoro malokateremu pa bo znano, kdaj je ta žalostinka v Sloveniji prišla ob vseh večjih pogrebi na dnevi red.

Bil sem kot dijak od četrte šole pa do izvršitve bogoslovja vedno voditelj pevskega zbora, bil pri raznih pogrebnih slovesnostih. A slišati je bilo vedno le »Blagor mu«, »Nad zvezdami«, »Jamica tih«. Bogoslovci smo imeli še »Animas fidelium« in »Tu es resurrectio et vita«.

Dne 25. januarja 1884 umrje knezoškolc Iv. Zl. Pogacar. Sedaj moramo pa že kaj boljše napraviti, pravim. Toda kaj? Takih bogatih zbirk žalostink tedaj še nismo imeli, kakor jih imamo sedaj. Grem torej k nepozabnemu g. Foersterju. Kaj naj napravimo? Vstane, poseže v skladovnico svoje bogate muzikalne zbirke ter mi pokaže tenak zvezek z napisom »Mendelssohn«. Vsede se h glasovirju ter mi preigra napjev — »Beati mortui«. Krasna sklad-

Zunanji ministri Male antante v Jachymovu.

Od leve na desno: Mitileneu, romunski, dr. Beneš, českoslovaški, in dr. Marinković, jugoslovanski zunanji minister.

Konferenca časnikaške Male antante v Jachymovu

je bila v petek, 13. maja, otvorjena po predsedniku jugoslovanskega centralnega odbora gosp. Francu Smodeju (prvi od desne).

ba, non plus ultra, pravim, samo veliko bo pisati! Moram imeti vsaj kakih 30 glasov. Po bodo že gg. kolegi-pevci pomagali.

Dne 26. smo imeli že skušnjo in na dan pogreba, 28. januarja, ko so od raznih strani prišli stari, zanesljivi pevci-duhovniki, še enkrat. Pogreb se je v il po Spitalski — Selenburgovi ulici čez Čevljarski most po Glavnem trgu v katedralo. Med potjo smo peli Palestrinov »Miserere«. V tedanji ozki Spitalski ulici so kar izložena okna šklepetala od močnega 40 in več pevcev broječega zbora!

Po opravljenih obrednih molitvah pri tumbi smo pa prvič nastopili z — »Beati mortui«. Vse smo vidno presenetili s krasno žalostinko. Kmalu nato so si jo osvojili učiteljski in drugi zbori. To je torej kratka zgodovina tega krasnega speva v Sloveniji ali vsaj v ožji domovini.

Ant. Lesjak.

Porota

Ljubljana, 16. maja 1927.

KRVAV PRIČETEK NOVEGA LETA V TRŽIČU.

Včeraj se je pričelo poletno porotno zasedanje v Ljubljani. Porotniki so se že zgodaj zbrali v porotni dvorani, ob 9 zvečer in nekaj minut čez 9. uro se je razpravljanje pričelo. Dvorano je osvetljevalo sonce, publike skoro ni bilo, je bil tihojski park mikavnejši, tišina pa je presekavala ihtenje 34 letnega čevljarja Jožeta Štefeta iz Tržiča. Možakar je bil obtožen, da je težko ranil Vinka Rozmana iz Tržiča in mu s kozarcem razbil in razlil levo oko, desno pa poškodoval, da je vid za trajno oslabilen. Veselca je bila na Silvestrovo v gostilni Hribar, ples seveda tudi in proti jutru nekako ob petih so se razvneli duhovi zaradi prejšnjih preprirov in manjših prask začeli resno pretepati in razmetavati stole in kozarce. In smolo je imel Vinko Rozman, za večno je izgubil oko, smolo pa tudi Štefe, ker je moral včeraj na zatožni klop in pred senat, kateremu je predsedoval podpredsednik deželnega sodišča dr. Keršič, v tista sta bila dr. Savojec in Lederhas, zapisnikar pa Pfeifar. Štefe je bolj majhne postave, pa čokot, družinski oče, nakar se je tudi skliceval in zdaj in zdaj brisal solze in se oziral na svojega zagovornika dr. Zerovnika in tožiteljevega zastopnika dr. Cepudra, kot bi pri njiju iskal pomoči in rešitve. Zapisnikar mu je prebral obširno obtožnico, v kateri je bilo tudi rečeno, da je Štefe iskal prepira, odnosno pretepa in se celo izjavil: »Nocoj pa mora nekaj dol past, že cel večer iščem!« Po zaslišanju obtoženca ter mnogoštevilnih prič sta bila porotnikom stavljeni dve vprašanji in sicer 1. ali je Jožef Štefe kriv, da je udaril Vinka Rozmana s steklenico po glavi in mu vrgel potem še kozarec v obraz in mu s tem povzročil izgubo levega očesa in oslabilenost desnega, 2. Event. vprašanje, ali je Jožef Štefe iz strahu ali bojazni mislil na silobran in zagnal kozarec Vinku Rozmanu v obraz in mu zbil oko in tako prekorčal silobran. — Nato so govorili državni pravdnik dr. Ogoreuz, zastopnik tožitelja dr. Cepuder in zagovornik obtoženca dr. Zerovnik. Obtoženec se je potr obrnil končno še do porotnikov in jih zaprosil za milostno sodbo. Posvetovanje je trajalo izredno dolgo časa. Končno so se vrnili iz posvetovalnice. Na prvo vprašanje so odgovorili 10 ne, 2 za. Da drugo vprašanje pa 10 za, 2 proti. Zastopnik tožitelja je navedel zahtevo tožitelja in sicer za bolečine 5000 Din, za izgubo očesa 25.000 Din. Razglašena je bila obsodba in Jožef Štefe je bil zaradi prestopka prekoračenja silobrana obsojen po § 335 na 5 mesecev zapora in na plačilo stroškov in 30.000 Din odškodnine tožitelju. Razprava je trajala do pol 8. ure zvečer.

Sport

MOTOCIKLISTIČNI DAN.

V nedeljo je bil propagandni dan za motociklistiko. Motoklub »Ljubljana« je priredil dopoldne po najvažnejših mestnih ulicah propagandno vožnjo, katero je opazovalo z zanimanjem mnogoštevilno občinstvo. V povorki je vozilo 51 motociklistov najrazličnejših znamk. Najbolje je bil zastopan B. S. A. z 11 vozili. Nadalje so bile sledeče znamke: A. J. S., Ariel, Astoria, Bianchi, Douglas, Frera, Guzzi, Harley Davidson, Indian, Monet Goyon, Peugeot, Rudge Withworth, Sunbeam, Wanderer. Za najlepše okrašena vozila so bile priznane tri diplome, in sicer gg.: Klemenčič, Zvolinsky in Kham. Veliko število voz kaže naraščanje motosporta v Sloveniji. Zanimivo je opaziti izpremembo v razmerju voz: dočim je bilo še pred nedavnim videti samo Indiane, je sedaj največ B. S. A. vozil. Motosport se pri nas zelo hitro razvija, saj je avtomobilu že težko konkurirati zaradi visokih davkov in drugih zaprek, pa tudi je motociklistika bolj sportna panoga kakor avto saj za naše razmere.

Popoldne se je vršil izlet kluba v Logatec, katerega se je udeležilo 26 vozil. Razporedenje tudi ni katala malenkostna nesreča nekega vozača. Motocikliste je spremljalo več avtomobilistov, med njimi »hribolazec« Tatra g. Čamerlika, ki je tudi tu na lepih zavojih od Vrhnike do Logatca pokazal svoje vrline, katere so mu omogočile vzpon na Šmarno goro in Sv. Katarino in ga tako kvalificirale za najhitrejšega »hribolazca«.

NEDELJSKI SPORT.

Nogomet.

Nogometno prvenstvo Slovenije za 1926-27 si je priboril pretečno nedeljo SK Ilirija, ki nosi naslov prvaka sedaj nepretrgoma od leta 1919., ko se je osnovala ljubljanska nogometna podzveza. Mariborski prvak Rapid, letošnji finalist in rival Ilirije

za prvenstvo, je bil žilav, skrajno odporen protivnik. Ob polčasu se je glasil rezultat 1:1, koncem regularnega časa 2:2, šele v podaljšku igre dvakrat 15 minut je Ilirija definitivno nadvladala in dosegla rezultat 4:2, ki ga je pa Rapid malo pred koncem vseeno še izboljšal na 4:3. Moštvo Ilirije, sestavljeno večinoma iz mlajših moči, je bilo Rapidu v polju skoro brez prestanka nadmočno, toda notranji napadalni trio ni znal izraziti te premoči tudi v rezultatu. Tekmo je vodil prav zadovoljivo zagrebski sodnik Babić.

Jugoslavija : Bolgarska 2:0. Nogometna reprezentanca Jugoslavije, ki je 10. t. m. v Bukarešti zmagala s 3:0 nad Rumunsko, je nadaljevala potovanje v Sofijo, kjer je nastopila v nedeljo proti reprezentanci Bolgarske. Tudi v Sofiji je podala jugoslovansko moštvo izvrstno igro ter zmagalo z 2:0. Bolgari so sprejeli našo reprezentanco z izredno gostoljubnostjo; tekmi je prisostvovalo 12.000 gledalcev.

Ostale tekme domačih moštev: Primorje je gostovalo v nedeljo v Beljaku, kjer je podleglo Vihlacher SV z 1:4. Primorje je igralo nekompletno iz tudi ni bilo v dobri formi. — Prvenstvena tekma drugorazrednih Svoboda : Panonija, odigrana kot predigra finalu Ilirija : Rapid, je končala z zmago Svobode v razmerju 6:1. — Slavija je nastopila v Trbovljah proti SK Trbovljam, rezultat 6:1. — SSK Maribor je imel v gosteh Čakoveški SK, proti kateremu je zmagal s 6:2.

I. SSK Maribor II. : SK Ptuj 6:3, 3:1. V nedeljo je gostovala v Ptuj druga garnitura I. SSK Maribora. Odigrala je prijateljsko tekmo s prvim moštvom SK Ptuja in zaslužno zmagalo z nepričakovano visokim scoreom.

SK Mura : SK Ptuj 31:6. Prijateljska tekma rokometnih družin SK Mure iz Murske Sobote in SK Ptuja je končala z vprav poraznim rezultatom za domačinke. Radi izključne premoči Mure tekma v nobenem oziru ni bila zanimiva.

SK Čakovec : I. SSK Maribor 2:6, 0:5. V nedeljo je gostoval v Mariboru prvak Medjimurja SK Čakovec, ki pa je v mnogih ozirih razočaral. Čakovčani so zelo urni in operirajo večinoma s krili, ki so zelo predorna. Napad v ostalem nima nikake skupnosti, zlasti velja to za trio, ki samo figurira. Krilci niso rešili svoje naloge v zadostni meri. Dobro je bila obramba, zlasti levi branilec Jovič, ki pa tudi ni več tak kakor nekoč. Vrata je rešil mnogo sigurnih goalov. SK Maribor je nastopil v spremenjeni postavi. Mesto obeh Hreščakov sta nastopili rezervi, ki sta se dobro obnesli. Napad z Bratožem v sredini je topot kazal več odločnosti, čemur je pripisati tudi zmago. V splošnem je moštvo predvedlo lepo skupno igro. Srednji krilec je bil slabši kot sicer. Igra je bila precej hitra in mestoma zelo ostra. Gostje so igrali dokaj surovo in s psokami napadali sodnika. Sodnik g. Nemeš je sodil pristransko in premalo strogo. Ali v Mariboru res ni dobrega sodnika?

V Zagrebu se je odigralo predzadnje kolo prvenstva v I. razredu. Hašk kot Gradjanski sta morala nastopiti nekoliko oslajljena, ker sta oddala po dva igrača v državno reprezentanco proti Bolgarski. Hašk je kljub temu z gotovostjo nadvladal Croatia s 4:1. Gradjanski je moral z Derbyjem deliti točke, ker je jedva dosegel 3:3.

V Belgradu je igral BSK s profesionalnim praskim klubom Viktorijo Žižkov. Rezultat 3:1 za Čebe; tudi BSK je igral z oslajljenim teamom, brez igračev, ki jih je oddal v državno reprezentanco.

V Splitu je preiskušal Hajduk svoje pomlajeno moštvo proti zagrebski Concordiji. Prvi dan je padla tekma neodločeno 1:1, drugi dan je zmagala Concordija s 4:2, čeprav je bil Hajduk v polju boljše moštvo.

Hazena.

SK Mura je dosegla v nedeljo proti sicer slabotni družini SK Ptuja nenavadno visok rezultat 31:6! Ker traja igra dvakrat 25 minut, je padel torej skoro vsako minuto gol. — V prvenstvu Zagreba je zmagala v nedeljo Concordija nad Vesno z 9:1.

Pregled vremena preteklega tedna.

Plitva depresija, malo nad 760 mm, ki je vladala v soboto in nedeljo, dne 7. in 8. maja nad Mediteranom, se je v naslednjih dneh še bolj poglabila, tako da smo imeli deževno vreme vse do torka 10. maja. Umaknila se je nato preko Karpatov proti Rusiji mrzlemu visokemu tlaku, ki je prodiral z Grönlandije v smeri SW proti Evropi. Nad našimi kraji se je držal v sredo in četrtek. Prinesel nam je občuten mraz, tako da je temperatura v ljubljanski okolici padla na 0°C, kar je povzročilo v jutranjih urah slano in s tem znatno škodo poljskim nasadom. Nad Mediteranom pa se je medtem tvorila nova depresija, ki nas je v petek dosegla in prinesla dež in celo malo nevihti. Trajala pa je le malo časa. Odšla je brž proti severoztoku. Za njo je vladal visok tlak, ki držal lepo vreme že od sobote. Mrzli val od 11. in 12. in 13. maja se pojavlja redno vsako leto v tem času. Zato je naradni svetnikom teh dnevov Pankracij, Servacijo in Bonificacijo dal ime »ledení možček«. To pa ni nič posebnega, kakor periodično menjavanje mrzlega visokega in toplega nizkega tlaka v srednjih geografskih širinah. Karakteristični so ti možje le zato, ker ima tedaj kmetovalec interes na polju. Ti nenaadni izbruhi relativno nizke temperature se dogajajo v vsakem mesecu, vendar so majske bolj občutni, ker človeka že navajenega visoke temperature iz marca in aprila, strese padec temperature v tem času bolj kakor pozimi, ko je temperatura skoraj stalno pod ali okoli 0°C.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 16. maja 1927.

Višina barometra 308.8 m

Opazovanja	Barometer	Temperatura v C°	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Oblačnost 0-10	Vrsta padavin		Najvišja temp	Najnižja temp
						ob opazovanju	v mm dež		
Ljubljana (dvorec)	7	766.9	10.2	79	E 6	2		20.2	6.8
	8								
	14	765.7	20.1	48	W 12	5			
	21	766.9	14.7	74	W 9	0			
Maribor		765.4	15.0	66	W 6	4		21	6
Zagreb		766.1	15.0	77	S 3	9		21	10
Belgrad	8								
Sarajevo									
Skopje		768.5	16.0	74	mirno	10		2.1	13
Dubrovnik		767.2	16.0	73	S 1	0		17	8
Praga		764.5	10.0		SSW 3	8		17	7
Split	7	767.3	17.0	71	mirno	8		22	13

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša ugodno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajska vremenska napoved za 17. maja: topleje, lepo vreme.

Gospodarstvo

Vprašanje državnih rudnikov. V kratkem bo finančni odbor pretrgal vprašanje prehoda državnih rudnikov iz kompetence ministrstva za šume in rude v kompetenco ministrstva za promet.

Jadransko-Podonavska banka izkazuje na kapital 120 milijonov dinarjev za leto 1926. čistega dobička 7.2 milijona Din (leta 1925. 1.4 milijona Din); glavne bilančne postavke so (v oklepaju podatki za 1925; v milijonih Din): vloge 64 (63), upniki 228 (257); gotovina 20 (14), menice 162 (147), upniki 91 (118), vrednostni papirji 58 (49), konzorcijski posli 14 (24), nepremičnine 60 (64); čist dobiček se uporablja za amortizacije in odpise.

Drž. hipot. banka posodi prometnemu ministru 100 milijonov dinarjev. Kakor javljajo iz Beograda, se vrše med drž. hip. banko in ministrom za promet pogajanja, da prva ministru posodi 100 milijonov dinarjev, od katerih bi se porabilo 70 milijonov za železnice, 30 pa za dela v savskem pristanšču. — Kakor posnemamo iz druge vesti, se bo ta vsota porabila za gradbo stavbe za ministrstvo, glavno ravnateljstvo ter stanovanja za žel. oseboje.

Novi bankovci. Skozi Sušak so te dni peljali za 1500 milijonov bankovcev po 1000 in 100 Din.

Srednjeevropski hmeljarski urad. Prošli teden se je vršila v Monakovem seja srednjeevropskega hmeljarskega urada, katere so se udeležili zastopniki Jugoslavije. Nemčije, Češkoslovaške in Poljske; na seji je bilo sklenjeno organizirati poročevalsko službo v mednarodnem obsegu in sicer trikrat mesečno od srednje julija začenši. Mednarodni hmeljarski kongres se vrši v Češkoslovaški dne 8. septembra 1927.

Belgrajska trgovska zbornica ima svojo plenarno sejo 31. maja; na seji bodo razpravljali o izvozu sliv, o zaprekah našega izvoza sploh ter o Mednarodni gospodarski konferenci.

Obšni zbor. Opekarna »Emona« 30. maja ob 17 v srebrni dvorani Uniona.

Zvišanje kapitala. Trdka Celjska družba s kolonijalnim blagom »Unions«, dr. z o. z. je zvišala glavnicu od 525.000 na 900.000 dinarjev.

Izpremembe v trg. registru. Vpisale so se: »Triglave«, trgovsko društvo šumskih proizvodov Simic in Ferber, Celje, podružnica Slovenjgradec; »Autotaxi«, dr. z o. z. v Kočevju (60.000 Din, od teh aporiti (1 tov. in 1 osebni voz) 40.000; »Nijava«, dr. z o. z. v Ljubljani (kavni surogati »Nijava«) 30.000 Din; »Nova Jugomelarija«, dr. z o. z. (ploč. in kov. izdelki, 30.000); »Papirol«, dr. z o. z. v Ljubljani (10.000 Din).

Izprememba v zadr. registru. Vpis: Zadr. žr. elektrarna v Veržetu, r. z. z o. z.; izbris (končna likvidacija): Kredita zadruga z o. z. v Ljubljani. Prodaja elektrarne Zagradec. Po odloku sodišča v Novem mestu se proda »Elektrarna Zagradec«, imovina istoimenske dr. z o. z. Izvedeniško sodno ugotovljena vrednost je 2.083.000 Din.

Tuji v našem gospodarstvu. Pod tem naslovom objavlja znanj Milivoj M. Savić serijo članov v »Trg. listu«; v odstavku »Tujaka gnezda« predlaga poleg spornih in nespornih odredb proti škodljivim tujcem. Za razlog je treba predpisati pod točko 3 (po njegovem) tudi: »da se zabrani prejemanje in branje knjig in časopisov, izvirni strokovnih, v tujem jeziku vsem uradnikom podjeleži v kraji, v katerih bi bilo škodljivo za državne interese.« Savičeva ideja!

Uspeh zagrebskega pomladnega sejma. Zagrebški pomladni sejem, ki je letos trajal od 1. do 8. maja, ima bolj specialen značaj. V prvi vrsti je omeniti avtomobile in motocikle. Razstavljenih je bilo 42 avtomobilov s 144 vozili ter 16 motociklov z 41 motocikli. Izloženih je bilo tudi 7 traktorjev, 1 gasilski avto. Prodanih je bilo 98 avtomobilov (od tega v Slovenijo 7) ter 56 motociklov (3 v Slovenijo). Sejem motornih vozil je torej izpolnil svoje vrhove. — Na razstavi gospodarskih strojev je bilo 50 razstavljavcev, med njimi 8 domačih. Za propagando je bilo prirejeno tudi poizkusno oranje s traktorji in mot. plugi. Tudi v tej panogi je uspeh zadovoljiv. — Radio-sejem je imel 9 razstavljavcev in je bil dober. — Ogrevno gospodarstvo je bilo zastopano po 3 domačih in 4 tujih premožokopih. — Skupno je bilo 291 razstavljavcev, od teh 145 domačih, Obisk je bil zadovoljiv.

Industrija kos. Z ozirom na notico, objavljeno pod zgorajšnjim naslovom v nedeljskem »Slovenecu« (8. maja 1927), nanašajočo se zlasti na tržiški dve tvornici kos, popravljamo v smislu, da se je ta notica objavila po nesporazumljenju, zlasti v tem oziru, češ da je najbolje zaposlena neka v članku imenovana tvornica, dočim tvornica K. Globočnik stoji. Zadnje imenovana tvornica K. Globočnik pa v resnici ne stoji in ni stala niti za hip ter je do-

tična vest v celoti neutemeljena. Tvornica K. Globočnik je ves čas polno zaposlena z največjim številom delavcev in je z naročili obložena. Ur.

Znižanje kapitala. Tiskarski in litografski zavod, knjigovodnica in založništvo J. Blaskovi nasledniki, d. d. v Ljubljani od 1.250.000 na 1 milijon Din z znižanjem nominalne vrednosti delnic od 100 na 80 Din. — Zabret in Ko., dr. z o. z. v Britofu ob Kranju od 500.000 na 225.000 Din.

Borza

Dne 16. maja 1927.

DENAR.

Zagreb. Berlin 13.487—13.517 (13.51), Italija 306.17—308.17 (308), London 276.20—277 (276.70), New York 56.725—56.925 (56.85), Pariz 222.08—224.08 (223.50), Praga 168.22—169.02 (168.70), Dunaj 8—8.03 (8.02), Curih 10.935—10.965 (10.955).

Curih. Beograd 9.135 bl. (9.13), Budimpešta 90.00 den. (90.62), Berlin 123.20 den. (123.06), Italija 28.16 bl. (28.075), London 25.2525 den. (25.25), New York 520 bl. (519.15), Pariz 20.365 bl. (20.36), Praga 15.40 bl. (15.40), Dunaj 73.15 (73.175), Bukarešta 3.29 bl. (3.30), Sofija 3.76 den. (3.75), Madrid 91 den. (91), Varšava 58 den. (58.10), Amsterdam 208.10 (208.075).

Dunaj. Devize: Beograd 12.46, Kodanj 189.45, London 34.50, Milan 38.41, New York 709.50, Pariz 27.78, Varšava 79.17. Valute: dolarji 706.35, angleški funt 34.41, francoski frank 27.82, lira 38.34, dinar 12.45, češkoslovaška krona 20.98.

Praga. Devize: Lira 182.42, Zagreb 59.14, Pariz 131.90, London 163.37, New York 33.61.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 84—85, vojna odškodnina 339—339.50, zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 195—197, Ljublj. kred. 150 den., Merkantilna 98—100, zaklj. 98, Praštedion 850 den., Kred. zavod 160—170, Trbovlje 490 bl., Vevče 140 bl., Stavbna 55—65, Sešir 104 den. Zagreb. 7% invest. posoj. 84.75—85, agrari 51.25, vojna odškodnina 339.75, maj 339.50—340, junij 342—343, Hrv. esk. 96.50, Hipobanka 61—61.50, Jugobanka 43, Praštedion 850, Ljublj. kred. 150 den., Sečerača 495, Slavonija 28—29, Trbovlje 485—497.50, Vevče 136—140.

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 81.90, Zivno 90.90, Alpine 40.80, Greinitz 7, Kranjska industrijska 48, Trbovlje 61, Hrv. esk. 13.75 Leykam 11.75, Hipobanka 7.95, Gutmann 38, Mundus 168.

BLAGO.

Ljubljana. Smreka, jelka: hlodj I. II. monte 190—250, brz. drogi 200—260, bord. merk. 260—320, irani merk. 220—250, škorete kon. od 16 cm naprej 520—570, par. od 16 cm naprej 550—590, podmerne do 15 cm 470—530, deske plohi kon. od 16 cm naprej 450—500, par. od 16 cm naprej 480—540, podm. do 15 cm 320—400, madiers 500—560, remeljni 450—560, leivje 430—480; bukev: plohi nar. neobr. 450—500, nar. ostror. 650—900, parj. neobr. 600—830, parj. ostror. 800—1150, testoni 440—500, tavolete 950—1100, remeljni 700—800, leivje 600—700, frizi 650—800, hlodi I. 220—250, I. II. 180—200; hrast: hlodi I. 600—900, I. II. 300—450, bordonali 1000—1400, deske plohi neobr. boules 1300—1500, neobr. merk. 800—1100, ostrorobi (podnice) 1250—1400, frizi 900—1300, drva bukova 18—22, hrastova 16—19, žel. pragi 2.60 m, 14×24, buk. 25—32, hrastovi 45—55, ogljje buk. 100 kg 80—95; pšenica bačka 75 kg, 2—3%, 365—375, ban. 75 kg 2—3% isto, ječmen ozim. 300—305, letnji 310—315, oves bački 250—260, bos. or. 235—245, koruza bačka J. 220—230, ban. isto, činkvanti 290—300, ajda dom. slov. p. 330—340, moka 0 gg 520—540, 0 g isto, krušna 2 490—500, 5 460—470, 6 430—440, 7 350—360, 8 210—220, otrobi drobni 200—210, deb. lusk. 220—230. Tendence za les neizpremenljive, za dež. pridelke čvrsta; zaklj. les 5 vagonov.

Proti pritisku na jetra in debelo črevo kakor tudi pri haemoroidih in prostatičnih boleznih zanesljivo in uspešno deluje „PLANINKA“ zdravilni čaj. Cena Din 20.—. Izdeluje lekarna Mr. Ph. L. Bahovec, Ljubljana. — Dobi se v vseh lekarnah in drog.

Državna razredna loterija.

Izrebrani dobitki dne 13. maja 1927.

Efektiva banka M. Jankole, Ljubljana.

034 023 980 404 926 580 410 398 669 048 793 949 725
1199 955 825 039 543 516 859 574 262 207
813 461 251 805 507 724 866 963 508 563 714 204 276 380
2915 639 043 671 547 065 264 852 286 952
372 167 066 817 265 298 905 087 227
3276 912 879 937 998 275 688 286 429 226
413 617 129 484 700 606 826 815 252 153 523 214 535 767 898 699
4865 266 919 889 578 715 288 761 484 858
649 485 008 766 850 311 284 538 210 (200)
5803 966 865 956 896 031 770 834 894 039
406 690 857 653 593 726 636 553 750
6435 804 912 520 090 197 810 933 592 998
458 07 801 145 932 899 550 699
7844 806 002 895 348 518 267 526 065 004
644 255 187 599 918 122 698 515 (2000) 376 615
965 163 (2000) 799 865
8572 225 970 (2000) 671 648 049 898 430
020 899 110 (2000) 883 179 264 821 397 066 278
591 886 942 425 042 755
9634 748 997 325 (2000) 822 634 152 659 720
185 469 269 436 556 087 395 442 133 852 465 524
407 976 261 439
10467 762 806 487 350 777 (2000) 455 407
256 (2000) 876 003 343 249 (4000) 168 175 737
837 288 754 010 498 523 704 432 908 742 623 982
719 368 025
11951 (2000) 271 707 208 324 105 010 100
416 734 548 812 548 730 922 331 422 (2000) 946
846 2 3 687 582 569 291
12799 747 762 998 515 470 552 674 789 774
657 556 713 684 328 314
12 21 250 508 191 313 008 569 926 510 186
344 838 812 051 760 953 987 746 811 665 023 477 461
14705 375 096 580 201 036 245 631 802 647
564 493 (2000) 001 351 189 987 956 469 411 (2000)
761 784 070 206 023 545 (2000) 111 955 916 924
15908 695 120 166 011 693 072 577 985 511
204 478 212 376 648 783 850 981 111 704 367
940 988 842 737 480
16086 (2000) 140 466 900 (2000) 321 709
065 372 056 300 667 748 393 171 384 381 090 349
887 431 188 543 241 670 411 156 288 629
17485 118 (2000) 197 829 897 370 681 699
597 355 413 653 119 087 940 743 953 156 749
723 756 207 701 (10.000) 375 804 619 575 648 059 606 172
18023 069 966 863 057 588 969 078 335 510
112 210 205 124 496 324 (2000) 321 961 473 758
688 133 293 989 611 428
19821 016 238 711 299 277 994 065 112 172
068 156 642 996 667 552 031 944 287 166
20119 229 102 (2000) 907 (2000) 057 415
262 222 996 294 020 902 (2000) 904 559 351 758
981 373 290 348 (2000) 080 265 604 194 (2000)
921 274 070 896 770 088 255 528
21575 693 965 299 241 414 736 262 421 011
549 882 502 204 789 847 142 790 390 715 781 866
880 238 933 259 221 865 848 (20.000)
22588 806 861 994 731 603 057 005 004 832
654 675 646 272 580 031 880 702 108 (2000) 801 939 955
23327 (2000) 941 449 907 262 162 536 452
917 842 323 626 524 721 082 517 979 848 932 287
973 119 547 846 875
24172 554 485 007 036 813 178 587 772 (2000)
869 313 620 577 883 876
25491 352 585 466 332 422 385 379 894 745
953 559 436 124 552 089 363 540 088 788 185 065 (2000) 875 795 463
26029 344 288 826 488 406 549 343 694 092
408 066 873 330 031 736 088 582 250 203 088 507
154 (2000) 329 882 (2000) 139
27419 873 650 200 852 020 111 097 509 039
987 063 431 082 380 427 894 773 603 658 710
275 138 556 351
28887 095 757 892 299 846 408 127 394 999
888 555 288 848 (2000) 955 780 266 340 128 526 058 009
29475 458 895 661 268 105 821 048 771 176
606 926 597 438 009 964 575 595 281 686 699 598
355 277 245 088 806 906 789
30990 317 626 013 088 407 318 395 838 718
728 408 921 919 092 572 824 714 721 (2000) 029 744 181
32757 572 870 775 843 488 059 143 423 051
400 544 686 386 691 275 993 730 580 771 163
39675 501 264 637 318 182 (2000) 010 228 609
229 347 114 604 (2000) 635 366 727 111 811 112 774 193

Nedosegljiva
Eau de Cologne Chypre
Bourjois — Paris

34089 393 550 467 182 046 (30.000) 268 (2000)
238 53 556 567
35585 332 149 076 508 123 905 (2000) 021
905 968 288 37 416 046 800 867 536 458 077 024
439 681 166 805
36268 308 007 072 849 668 979 263 504 229
850 319 (2000) 946 449 987 989 (2000)
37921 131 505 068 824 363 838 053 714 305
820 728 963 911 879 226 664 519 (4000) 613 899
797 148 026 985 064 (2000) 554
38136 024 400 739 494 271 618 679 757 490
851 588 881 877 922 684 080 481 585 985
39862 005 526 110 398 160 242 122 351 419
920 077 876 738 843 021 543 688 009 325 470 296
40053 156 200 974 377 (2000) 456 083 085
(2000) 542 509 269
41716 709 397 543 798 381 382 211 555 895
867 855 (2000) 925 754 538 737 987 118 717 355
810 690 820 318
42038 831 871 046 728 367 (2000) 913 235
942 116 965 500 207 307 845 016 490 239 141 850
727 142 453 882 688 204 075 674 854
43438 (2000) 928 560 607 258 669 880 455
939 653 146 (2000) 672 991 624 311 568 477 412
820 (2000) 449 706 518 893
44795 449 571 873 677 750 (2000) 508 350
550 448 301 836 912 (2000) 598 680 716 268 388
600 298 532 751 166 184 076 363
45538 810 766 476 949 139 434 507 276 388
821 931 5000 483
46455 979 897 090 (2000) 433 613 131 718
881 (2000) 075 971 211 267 358 437 662 248 473
521 652 210 756 951 009 472 898
47333 019 767 125 520 194 202 343 233 243
449 370 198 414 439 415 219 133 598 274 854 (2000)
615 450 889 500 688 876 420 115
48843 275 003 232 621 941 483 817 186 088
297 558 206 356 443 807 342 465 269 692 195 174
432 755 222 720 000 256
49235 211 577 631 509 506 990 872 200 373
548 444 029 780 207 466 022 586
50970 986 145 264 (2000) 860 764 526 900
990 803 297 (2000) 469 766 650 656 242 549 055
805 028 164 233 328 613 400
51706 347 (2000) 996 370 674 281 953 350
584 121 818 377 186 585 207 082 989 553 899 179
390 850 273 307
52764 909 100 762 357 900 645 991 642 702
203 634 707 (4000) 063 522 605 680 679 619 678
507 864 905 463
53923 926 044 870 140 452 201 622 607 310
531 215 581 014 124
54358 447 515 247 092 508 223 677 540 794
151 311 361 314 718 769 238 822 753 479 091
55054 294 799 227 622 935 122 204 (2000)
431 784 449 585 162 538 474 021 302 667 090 (2000) 193 853 540 374 833
56709 (2000) 741 723 008 979 (2000) 502
208 840 228 945 051 464 507 (2000) 579 467 311
584 946 583 096 905 009 401 608 (2000)
57710 750 238 807 259 736 927 694 086 956 901
048 157 480 848 764 703 250 736 927 694 086 956 901
58944 099 738 033 837 354 132 258 419 268
598 663 400 367 331 965 736 736 927 694 086 956 901
58944 099 738 033 837 354 132 258 419 268
598 663 400 367 331 965 736 736 927 694 086 956 901
582 (2000) 618
58486 493 961 892 102 988 404 969 954 119
882 235 105 977 600 674 (2000) 609
60448 541 273 511 811 939 064 961 564 802
749 481 610 336 399 892 215 941 527
61962 136 271 782 691 916 (2000) 469 632 634
034 189 (2000) 151 465 870 (2000) 507 496 082
35 779 649 157 194 (2000) 403
62765 017 089 975 094 038 839 142 080 148
382 235 994 028 818 114 185
63449 857 015 802 870 943 050 (2000) 002
529 032 237 501 823 435 833
64611 854 555 557 502 379 207 387 972 005
281 061 906 294 870 621 233 159 408 505 963
65255 654 804 796 617 089 950 547 833 442
039 214 764 805 436 084 075 497 056 447 684 021
225 352 (2000) 127 409
66149 807 620 247 643 819 405 812 043 325
018 949 321 063
67452 810 322 480 816 696 843 (2000) 052
329 455 863 012 378 000 074 287 027 (2000) 370 691 360
68802 755 977 895 134 296 491 (2000) 350
515 502 245 729 688 850 122 104 402 046 785
322 612 570 693 657 112 643 716 685 625 (2000)
69267 982 615 (2000) 137 854 548 659 609
990 821 431 836 831 066

70262	790	225	918	349	107	364	975	980	419
635	536	461	260	584	(4000)	194	993	070	384
438	455	537	825						
71309	058	022	139	172	592	182	026	772	115
878	885	628	196	538	527	904	(2000)	007	153
688	031	138	904	820	803				
72810	308	065	388	163	891	832	307	952	(2000)
027	208	469	085	238	698	113	705	447	096
427	902	409	188	621	766				
73627	108	387	070	690	961	923	032	565	768
492	908	166	664	908	498	(2000)	225	113	372
981	886	905	568	616	(2000)				
74704	504	694	958	398	957	749	112	882	(2000)
801	646	796	273	881	484	751	711	592	906
75873	951	315	645	669	781	361	988	071	997
661	017	306	581	084	635	530			
76162	518	231	105	223	346	256	048	201	(2000)
822	681	772	136	174	374	969	(4000)	222	722
288	592	968	609	211	397				
77548	178	(2000)	341	780	598	207	900	573	
006	716	241	798	107	623	419	655	009	498
843	500	967	084	733	788	(2000)	908	976	298
78184	377	527	230	196	694	823	481	183	498
890	299	584	017	652	620	135	973	148	817
752	316	269	027	703	149	713	078	019	342
79614	819	360	885	463	279	445	326	250	446
061	950	928	148	683	316	210	826	711	940
247	822	851	789	842	628	013			
80593	898	884	484	314	590	887	434	803	748
059	672	(2000)	206	849	065	(2000)	319	913	838
809	467	056	010	060	239	344	495	(2000)	764
81298	817	565	473	903	627	445	710	647	695
506	178	475	283	411	823	908	911	435	543
237	(2000)	519							
82541	415	634	409	184	889	141	865	093	824
965	126	922	156	891	130	642	966	138	003
668	638	253	850	571					
83071	877	174	955	162	332	600	920	909	366
117	172	947	173	416	774	288	244	412	964
845	196	768	534	324	278				
84041	520	(2000)	283	664	(2000)	079	567	064	
865	353	171	535	737	780	892	183	216	415
851	301	376	577						
85897	116	256	084	474	288	735	832	532	000
634	931	646	850	678	868	912	185		
86542	829	390	242	352	322	529	306	580	910
519	688	612	863	687	631	356	318	773	789
099	985	175	700	(2000)	765	(2000)	823		
87177	(2000)	994	199	698	039	761	596	057	
277	624	211	014	621	360	436	024	(2000)	193
713	314	3888	215						
88892	679	002	478	267	640	095	513	569	728
353	473	160	357	995	179	068			
89922	261	827	(2000)	818	851	535	591	949	
489	244	315	816	596	142	287	774	458	942
587	728	356	(4000)	316	869	307			
90312	444	413	736	335	098	244	932	483	397
432	553	753	395	169	886	855	421	538	187
053	065								
01507	129	695	187	744	(2000)	235	168	422	
068	409	126	049	374	072	083	788	448	627
340	229	573	545	754					
92226	302	590	820	909	204	896	184	381	786
289	285	460	(2000)	834	698	084	340	(2000)	646
674									
93205	922	362	641	866	593	065	306	502	939
497	450	499	544	675	955	011	166	498	241
110	889	108	631	972	059				
94848	867	190	845	361	804	859	823	307	167
656	177	312	388	647	017	497	138	123	
95256	799	288	187	387	482	396	573	185	658
975	374	793	543	(2000)	499	380	502	768	806
249	873	463	284	(2000)	924	369	716	193	(2000)
99099	384	971	514	391	641	248	562	052	770
853	292	167	943	718	602	834	309	447	128
988	207	605							
97247	391	404	837	949	871	382	389	320	270
138	(2000)	914	492	200	380	(2000)	849	996	602
648	879	289	515	550	420	940	645	893	
98036	763	209	836	922	755	578	367	139	505
921	157	265	554	810	331	905			
99700	289	916	636	066	337	620	761	975	127
094	182	814	482	085	041	841	388	884	510
100318	590	702	910	620	767	264	217	379	025
700	283	603	606	463	945	206	280	947	313
662	968	765							
101994	119	444	769	082	836	933	825	897	596
648	779	477	307	272	056	980	262	913	241
817	001	476	667						
102441	868	938	311	288	888	520	524	902	886
795	567	450	527	825	563	408	713	580	245
522	965	883	885	220	295	102			
103650	652	131	336	681	487	209	238	125	638
689	477	588	173	740	496	955	208	531	935
445	745	412							
104156	218	965	636	572	368	992	101	333	635
673	541	342	470	649	354	273	492	234	089
782	942	758							
105507	722	681	639	854	119	771	746	279	669
788	809	215	272	506	896	966	498	(2000)	338
498									
106231	782	064	713	156	861	900	063	715	(2000)
462	484	315	807	475	112	409	471		
107969	461	460	645	271	946	445	316	400	542
635	805	657	747	017	520	682	970	512	587
447	069	000	404	024					
108941	387	169	206	919	905	905	744	609	
775	229	(2000)	927	723	661	160	386	302	879
512	819	808	075	315	044	576	741	644	(2000)
728	174	696	013	146					
109818	621	085	249	422	284	584	742	185	366
082	474	306	916	845	732	524	484	496	922
536	489	026	551	521	396	920	894	955	
110316	958	961	215	963	231	891	039	751	679
165	641	291	727	939	064	852	214	472	661
027	990	886	168						
111066	149	488	691	200	376	992	164	781	961
825	875	871	657	681	769	566	047	697	843
113902	449	498	528	083	261	218	481	918	602
566	015	095	312	639	770	550	354	536	425
154	854	057	668	840	821	457	273	093	068
114908	834	631	721	370	925	861	919	290	899
869	312	027	723	699	973	664	516	xyz	
114938	834	631	721	370	985	861	919	656	(2000)
125	549	406	(2000)	091	292	372	957	668	371
831									
115459	426	511	068	732	688	430	915	908	211
(30000)	805	132	233	697	347	481	778	(2000)	004
084	748	226	874	514	776	695	488		
116281	300	022	983	654	221	827	547	911	704
747	564	(2000)	842	504	833	465	184	916	661
745	828	871	156	929	165	346			
117525	785	144	451	299	024	349	220	205	584
547	830	589	051	332	032	(2000)	040	320	944
986	369	784	193	006	(2000)	194	208	473	769
118150	773	966	983	636	043	506	096	013	
885	165	500	047	787	199	539	187	023	531
119295	429	646	679	204	321	030	612	(2000)	
716	040	627	532	865	083				
120067	777	193	187	760	969	141	(2000)	106	
695	096	586	393	211	670	446	845	928	676
121604	427	999	540	317	344	(2000)	896	851	
498	135	133	569	131	142	825	651	(2000)	244
783									
122476	546	743	892	618	418	316	206	142	
107	363	026	777	391	753	589	105		
123717	145	897	503	898	(2000)	903	696	978	
248	880	523	512	528	597	499	373	067	809
548	293	193	601						
124861	954	043	109	847	749	542	228	973	195
133	468	801	700	445	592	601	387	210	921

MALI OGLASI